

IZVOLITEV HINBURGA RAZBURILA ZAVEZNIKE

Francoski nacionalisti se najbolj razburjeni. Anglija je hladna in bolj se bolj za Francijo kot za Nemčijo. Ameriški vladni krogi se nič ne razburjajo. Nemški republikanci izjavljajo, da bo ljudstvo čuvalo republiko. Viljem Hohenzollern je dal razviti staro cesarsko zastavo v znak veselja.

Berlin, 28. apr. — Komunisti so danes v odprtem pisnu v svojem listu pozvali socialistične u-nije na enotno generalno 24-urno stavko na dan, ko Hindenburg nastopi predsedniško službo, kot znak protesta proti njegovi izvolitvi.

Doorn, Nizozemska, 28. apr. — Viljem Hohenzollern, bivši kaiser, je večeraj prejel zmago Hindenburga, katere smatra on kot svojo zmago. Če dan je vohrala nemška cesarska zastava na gradcu, v katero se nahaja Viljemov "dom". Vavsezgodaj jutraj sta prišla dva avtomobila iz Nemčije. Nemški moški, monarhistični samopuki, so prinesli ekskluzivno novico o zmagi, nakar je vladalo veselje v gradcu do pozne noči. Danes jutraj je eden avto vrnil nazaj v Nemčijo.

Viljem smatra izid volitev za plebiscit, v katerem je nemško ljudstvo izreklo željo, da se on (Viljem) vrne nazaj na tron.

Berlin, 28. apr. — Novi predsednik Paul von Hindenburg je večeraj, ko je bil oficijelno obveščen o zmagi, izjavil: "Bog daj, da bi bil konec strankarskih bojev. Zdej je vse odločeno. Upajmo, da se ljudje nadejajo sloge, kajti v slogi le vse moči. Nihče ne mislite, da bi jaz mogel diktil, Bittke je izvoljen in jaz brez pridruženega roko alchemista Nemca, tudi onim, ki so mi nasprotni." Hindenburg je aktualni bitli hladni, toda poznalo se mu je, da težko premaguje veselje.

New York, N. Y., 28. apr. — Vrednost nemških 7-odstotnih bondov je večeraj zelo padla na newyorškem denarnem trgu. Z nemškimi papirji vred je padla cela tujezemaka lista. Francoski, avstrijski in jugoslovanski bondi so padli za dve piki. Na denarnem trgu je zavladala kosternost.

Pariz, 28. apr. — Francoski nacionalistični listi smatrajo izvolitev Hindenburga za afront, nenevarno iskanje in kazanje oca, vsem državam, ki so bile v vojni z Nemčijo. Hindenburg je vodil nemške armade in njegovo ime je simboliziralo s pruskim junckerstvom.

"Temps" piše, da Hindenburg sam ne pomeni nič, ampak alle, ki stoji za njim, stajajo. "Liberte" se norčuje iz zaveznikov, ki neprestano delujejo na rekonstrukcijo predvojne Evrope. Zdej so uspehi, pravi ta list. Nemčija je faktično zopet monarhija in Francija je dobila nazaj Caillauxa. "Hindenburg in Caillaux, to sta simbola predvojne Evrope".

Vladni krogi skušajo ohraniti hladno kri, toda slabega vtisa ne

SODIŠČE PREPOVEDALO GRADNJO JAVNIH NAPRAV

PRIVATNI LASTNIKI SE VESELE TEGA ODLOKA.

Zadeva se bo poravnala pred zakonodajo v Wisconsinu.

Madison, Wis. — Odkar je bil v Wisconsinu sprejet zakon, ki omejuje dovoljenj v letu 1907, je železniška komisija odredila gradnjo novih železnic. Pred kratkim je odredila podaljšanje vodne poti v Washburn. Zadeva je prišla pred sodišče, katere pa je odločilo, da komisija nima pravice sama od sebe, zadenjati takih gradenj, ter da bi občinski svet mesta Washburn moral glasovati za tako podaljšanje vodne črte. Zdej je predlog v zakonodaji, po kateri naj se določi, da li ima železniška komisija moč odrediti ali prepovedati podaljšanja železniških in vodnih prometnih črt.

Nekako sličen slučaj se je pripetil v Superioru, Wis. Čeprav zakon določa, da ima železniška komisija odločati, kje se grade naprave, je sodišče prepovedalo gradnjo pod prevezno, da mesto hoče na ta način povečati vrednost zemljišč v izbranih krajih.

Privatni lastniki, ki imajo gradnja javnih naprav kakor trn v peti, če naprave niso pod njih nadzorstvom, dobivajo radi v Wisconsinu čedalje večjo moč, da se se silijo na mnogih strankah zahteva, da se odpravi železniška komisija. Da bi pred 1907-letnim pokazali, da se ne splošno vrševati take komisije, pohajajo na njene stroške, čet, ko liko mora ljudstvo zapeljati plač. Res je wisconsinaka železniška komisija lansko leto potrošila samo za plače \$150,478. To vidiijo privatni lastniki, ne vidi jo pa dejstva, koliko porabijo razne trgovske komisije, katerih stroški znašajo tudi po desetkrat več. Ampak te jim niso na poti.

Wisconsin je država, katere se brčkona izmed vseh lahko ponaša, da ima največ javnih naprav pod ljudsko kontrolo. Zato imajo njeni prebivalci tudi toliko manjše stroške. Za električno juš so povprečno plačali prebivalci v Wisconsinu po skoraj vseh mesecih približno samo 78 stotink tega, kar so plačali leta 1916.

Novi dokazi za razvoj človeka

Dr. Aleš Hrdlička iz Washingtona je odkril v Indiji okostja opitkih prednikov človeka.

Simla, Indija, 28. apr. — Dr. Aleš Hrdlička, znanstvenik iz Washingtona, ki že več let vodi ameriške ekspedicije pod avspicijami National Museum of Anthropology, se mudi zdaj v Indiji, kjer proučuje pred kratkim odkrite okostnjake pradednih, opicam podobnih bitij.

Hrdlička je izjavil večeraj v intervjuju, da je izvor človeka iz nižjih, opicam podobnih bitij zdaj definitivno ugotovljen.

COLLINS POKOPAN.

Cave City, Ky. — 27. aprila je bilo odigrano zadnje dejanje v Floyd Collinsovi tragediji. Njegovo truplo, ki je ležalo več kot dva meseca v Sand jami, je bilo pokopano na majhnem hričku, s katerega je lep razgled na akale, ki krijejo jamo Crystal, katere je on odkril.

KONGRES RUSKE KOMUNISTIČNE STRANKE.

Moskva, 28. apr. — Včeraj je bil odprt stotinletni kongres ruske komunistične stranke. Več ko 500 delegatov iz vseh krajev sovjetske Unije je navzočih. Kongres se vrši v Kremlju.

REAKCIJONARJI NAVALILI NA JAVNE ŠOLE

Zadnjega pol leta je bilo sprejetih več postav, ki se tičejo šol in učiteljev, kakor nikdar poprej v zgodovini Amerike.

New York, (F. P.) — Reakcionarni zakonodajalci v Ameriki so zdej invadirali javno šolo. U-nija za ameriške civilne svobod-sline poroča, da je bilo v zadnjih šestih mesecih sprejetih več zakonov, tikajočih se šole in učiteljev, kakor kdaj poprej v zgodovini Združenih držav. Večina teh zakonov krši — če ne v erki pa v duhu — ustavo, katere določa, da morata biti cerkev in država ločeni. Mnogo postav je bilo namreč sprejetih v imenu svetega pisma.

Kongres nam je pogajal točko ustave, katere določa svobodo vesti. Sprejel je določbo za Kolumbijski distrikt, ki se glasi, da učitelji, ki učijo strankarsko politiko, kritikirajo biblijo in ki učijo, da je naša forma vlade slaba, izgubi plačo.

Obvezno čitanje biblije v javnih šolah je zdej v veljavi v Pennsylvaniji, Ohlu, Delawareu, West Virginiji in Kentuckyju. Učitelji, ki se ne ravnojo po tem zakonu, izgube službo. Enake postavbe se pripravljajo v Virginiji, Texasu, New Jerseyu, Južni Dakoti in Washingtonu. Sodnik McKenny v Južni Dakoti je v zaslišanju razsodil, da je čitanje srednje šole, ki se med čitanjem biblije odstrani iz razreda, je lahko izobčen iz šole. U-nija za ameriške civilne svobod-sline bo trkala, to rassodbo na najvišje sodišče.

Država Tennessee je sprejela zakon proti poučevanju evolucije v javnih šolah. Enak zakon se pripravlja v Floridi in Severni Carolini.

Missouri je sprejela določbo, da noben učitelj javne šole ne sme govoriti proti vojni v šoli niti — privatno.

Veda že danes kontrolira spol, pravi znanj

Dr. Oscar Riddle je izjavil, da žleze, ki določajo spol, so znane.

Washington, D. C. — Veda bo vladala svet. Veda lahko poplavi svet s moškimi ali pa s tisoč ženskami na vsakega moža.

Tako je dejal v ponedeljek dr. Oscar Riddle iz Carnegiejevega instituta, ko je govoril pred člani Narodne akademije znanosti. Dr. Riddle je poročal, da je kontrola spola že dosežena. On je eksperimentalni na žabah in pticah, od teh pa je le en korak do ljudi.

Gotovo žleze kontrolirajo spol, je rekel dr. Riddle. Te žleze so znane ekspertom z imeni "thyroid" in "suprarenal". Žleze se izpreminjajo z letnimi časi. Thyroid je večja v jeseni in pozimi, in kadar je ta žleza večja, se rodi več moških.

DVE PITTSBURŠKI BANKI STA ZAPRLI VRATA.

Slabe kupitje s premogom so vzrok.

Pittsburgh, Pa. — Carnegie Trust kompanija ni odprla svojih vrat za poslovanje. First National banka v Carnegieju je pa zaprla svoja vrata na odredbo ravnateljev nekaj ur kasneje, ko so pričeli posli.

Državni bančni komisar Peter G. Cameron meni, da sta banki imeli manjšo rezervo, kot določa postava. Razlagal je, da je položaj povzročila stagnacija v industriji mehkega premoga.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek jasno in gorkeje. Sonce izide ob 5:30, zalze ob 7:45.

BELI TEROR SE PRIPRAVLJA PO VSEJ EVROPI

Policijske sile vseh dežel koooperirajo v načrtu za ofenzivo proti komunistom. — Položaj v Bolgariji je še vedno v megli.

London, 28. apr. — Poročnik-polkovnik Cecil L'Estrange Malone, ki se je ravnokar vrnil s Balkana in Avstrije, poroča, da je policijski načelnik Schober na Dunaju dejal, da policijski oddelki vseh dežel Evrope delajo na načrtu ofenzive proti komunistom. Pogon na inozemske komuniste na Dunaju pride v par dneh.

Malone je dalje dejal, da Anglija že dalj časa misli na takšno ofenzivo in najbrž je ona iniciatorila sklopi v Avstriji.

Sofija, Bolgarija, 28. apr. — Cankovova vlada poroča, da je nevarnost revolucije zopet znatno odstranjena. Vojaske čete v Varni so potlačile lokalno vatajo in zaplenile 400 funtov razstreliva. Aretacije v Sofiji se nadaljujejo, toda cenzura na telegramih v inozemstvo je odpravljena.

Dunaj, 28. apr. — (Poroča A. R. Decker, Chicago Daily News) — Poročila iz Beograda se glase, da so arhaki šandarji začeli loviti bolgarske begunce v Caribrodu in drugod ob meji ter jih pošiljati v notranje kraje Srbije.

Green je ponudil pomoč aretiranim rudarjem

Stirje so bili aretirani v Wheelingu, W. Va., na temišču 16 let starega "indunkana".

Washington, D. C. (F. P.) — John Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je izjavil v ponedeljek, da federacija bo storila vse kar more v prid štirim rudarjem, ki so bili aretirani v Wheelingu, W. Va., na obtožbo, da so prekršili staro sodnijsko prepoved, katero je Richard Coal kompanija izposlovala še leta 1909. Prepoved se glasi, da rudarska unija ne sme nikdar (!) poskušati organizirati rudarje pri imenovanju družbi. Predsednik John L. Lewis in trije o-hijski odborniki so tudi obtoženi kršitve tega "indunkana" in imajo biti aretirani kakor hitro se pokažejo v območju dotičnega sodišča.

Green pravi, da je v Ameriki še mnogo starih "indunkanov", ki so že davno pozabljeni, toda delodajalci jih lahko vsak čas iskopljejo in porabijo proti organiziranim delavcem.

Washington ne ve ničesar o dogodkih v Bolgariji

Vlada je brez oficijelnih poročil iz Sofije.

Washington, D. C. (F. P.) — Državni department in Bela hiša ne vesta uradno ničesar o poteku sedanjih dogodkov v Bolgariji. Listi poročajo, da je ameriški poslanik Wilson v Sofiji moralno protestiral pri Cankovovi vladi proti belemu terorju in masakrom kmetov in delavcev, toda svoji vladi ni do danes še nič poročal o tej stvari.

pa v nedeljo jutraj. Osebe, ki žive ob cesti Furnessville, se spominjajo, da so v soboto ponoči slišale več strelcov. Na stotine motoristov je peljalo mimo, toda nobeden ni opazil napol sežganega človeškega telesa. Crooke in Ruhe sta se peljala mimo in Ruhe pravi, da je mislila, da leži tam obžgan hloď sredi obžgane trave. To je vzbudilo njegovo radovednost in ko sta se vračala nazaj iz Chestertona, sta ustavila, da vidita, kaj tam leži. Tako sta prišla na sled, da ne leži tam obžgan hloď, ampak obžgano človeško truplo.

DIVJA KAZEN ZA VOJAKE BO OMILJENA.

New York. — (F. P.) — Unija za ameriške civilne svobod-sline je izvedela, da bo kazen 40 in 26 let zapora, ki je bila izrečena nad dvema komunističnima vojakoma na Havaju, znatna na tri leta. Unija se je potegnila za vojaka.

800 novih fosilov v živalskem muzeju.

Chicago. — Profesor Elmer S. Riggs, kurat paleontologije, se je ta teden vrnil s ekspedicije v Južni Ameriki, kjer je 28 mesecev nabiral okostnice pradednih živali za Fieldov muzej v Chicago. Riggs je obogatil muzej z okrog 800 fosili različnih kuščaric, ki so živele pred pet do sedem milijon leti.

ZAHTEVA PO PODUKU O RAZREDNI ZAVEDNOSTI.

Chicago, Ill. — M. de Calveira priporoča strokovnem glasilu krznarskih delavcev "Chicago Fur Worker" poduk delavcev o razredni zavednosti.

Stavka v japonskih tovarnah na Kitajskem.

Tokijo, 28. apr. — V japonskih bombažnih tovarnah v Tsingtau: kitajska provinca Sangtung, je izbruhnila velika stavka. Kitajski in japonski delavci stavkajo. V tsingtaovski lu-ki so japonske bojne ladje.

NAŠIM DOPISOVALCEM.

Radi yomanjkanja prostora smo morali odločiti velike številne razprav in drugih dopisov za prihodnje številke. Dopisovalce prosimo, da to upoštevajo. — Uredništvo.

NAŠI ODRI

Koncert pevskega zbora "Zarja" v Clevelandu, O.

Po trudapolnih vajah o sim-
skih večerih, ko je marsikdo se-
del pri goriki peči, so pevci zbora
"Zarja" ne meneč se za vreme ali
utrujenost od dela, pridno zaha-
jali na vaje in se tako pripravili
za ta velepomembni spomladan-
ski koncert.

Odbor "Zarja" že deveto leto
goji petje. V začetku samo mo-
ški, in pozneje mešani zbor. Ne-
šteto krat je že pokazal občin-
stvu v Clevelandu in okolici s
svojimi ubranimi in dobro izveže-
benimi glasovi, dal izraza lepi
slovenski pesmi, da se zbor "Zar-
ja" lahko po pravici imenuje e-
den najboljših pevskih zborov v
Ameriki.

Za nameravani spomladanski
koncert se je zbor še posebno po-
trudil in določil nadvse bogat
program, tako da bi morali kon-
cert posetiti vsi Klevelandčani in
tudi iz bližnjih naselbin, kjer
se je zadnje čase petje ravno ta-
ko oživelo. S tem pridobije nove
izpodbuje za gojenje lepega pet-
ja. Upravičeno se pričakuje, da
bo topot pevski zbor "Zarja" vse
očaral z izbornim programom,
katerega hočemo podati spodaj.
Pričakujemo torej obile udeležbe
v krašni dvorani S. N. D., da se s
tem poplača nesebični trud pev-
cev in pevk, kateri so se toliko
trudili, da zopet enkrat razvese-
lijo po petju brepeno sloven-
sko dušo.

Program koncerta slovenske-
ga pevskega zbora "Zarja", ki
se vrši v nedeljo 3. maja v av-
ditoriju S. N. D. je sledeč:

1. "Naše gore" (A. Foerster),
skupno mešana zbor "Zarja" in
"Jadran".

2. "Siroti" (Anton Hajdrich),
moški zbor "Zarja". Alt solo gđ.
Mary Grill.

3. "Gularja sem tóela imiet",
ženški kvartet, pojejo ga. Tonč-
ka Simčič, ga. Anie Vajdal, gđ.
Ema Oblak in gđ. Maly Med-
ved.

4. a) "Savica", koračnica, in
b) "Rečmarin", valček, i-
grajo slovenski tamburaši.

5. "Deamer of Dreams" (Ted
Florio), dvošpev, ga. Emily Svi-
gal in gđ. Pauline Kopriva.

6. a) Zbor kmetov iz opere "Go-
jenjaki slavček" (A. Foerster),
poje moški zbor "Jadran", spr-
z orkestrom.

b) "Josefina", polka, moški
zbor "Jadran".

7. Solospev, poje gđ. Maly
Medved.

8. "Cvetočih deklic prsa bela",
mešan zbor, "Zarja", tenor solo
virja.

Deset minut odmora.

9. "Pastir" (Ferdo Juvanec),
pojeta skupno moška zbor "Zar-
ja" in "Jadran", tenor solo Frank
Mack, bariton solo John Zupanc.

10. Slovenski "Trilo".

11. "Slovenskim mladencam",
(H. Volarič), pojeta skupno žen-
ska zbor "Zarja" in "Jadran".

12. "Pod oknom", moški kvar-
tet, pojejo Frank Mack, John
Trebec, John Zupanc in Walter
J. Lazar.

13. "Pred slovesom", (Fr. Ger-
bič), za duet predelal g. J. Ivan-
uš, pojeta ga. Tončka Simčič in
gđ. Mary Grill.

14. Venec vodnikovih in na nje-
ga zloženih pesmi (A. Foerster),
s spremljanjem orkestra, poje
mešani zbor "Zarja".

15. Marseljeza, pojeta skupno
moška zbor "Zarja" in "Ja-
dran".

16. Ples in zabava v spodnji
dvorani. Pričetek programa ob
7:30 večer.

Kot razvidno iz programa, so-
delujejo pri koncertu tudi pevski
zbor "Jadran", Slovenski trio in
slovenski tamburaši. Končno va-
bijo še pevke in pevc zbor
"Zarja" vse ljubitelje lepega
petja na ta lepi sestanek. —
Vstopnina 76c. — J. J.

Chicago, Ill. — Vsa narava je
po dolgem zimskem spanju oži-
vela, drevesa in livade zelenijo,
cvetlice se razcvetajo in ptički
prepevajo. Spomlad je tu. Zaba-
ve in veselice, ki so se doslej
vršile po dvoranih, se bodo kma-
lu končale, in sekone različnih
prireditveb bo kmalu konec. Pred-
no se pa to veselje zaključí, hoče

se slovenski del. pevski zbor
"Sava" prirediti svoj pomladan-
ski koncert, ki se vrši v nedeljo,
dne 3. maja 1925, v dvorani S.
N. P. J. na 2657 So. Lawndale
Avenue.

Ker bo to zadnja kulturna pri-
reditve te sezone v Chicago, so
nudi rojakom prilika, da še en-
krat preživijo nekoliko veselih
uric ob zvokih naše miloglasne
slovenske pesmi. Vsa zavodna
rojaka in ljubitelje lepega petja
ve, s kakimi težavami se imajo
boriti kulturna društva v naši
novi domovini, med katere spa-
dajo tudi pevski zbori. In pevski
zbor "Sava" ni izjema, ker se i-
ma boriti za svoj obstanek ta-
ko kot druga enaka društva ali
zbori. Člani žrtvujejo mnogo ča-
sa in tudi denarja, da ohranijo
in skušajo razširiti slovensko
pesem, in poleg tega napravijo
od časa do časa koncerte in dru-
ge prireditve, s katerimi nudijo
občinstvu nekoliko razvedrila po
trudapolnem delu. Vključ vsemu
trudu in žrtvami pa člani ne za-
hitevajo nobene odškodnine, am-
pak njih nagrada za trud je, ako
občinstvo to upošteva, in se takih
in enakih prireditve po možnosti
udeležuje. Dofinost vsakega za-
vednega rojaka je, da po svojih
močeh podpira kulturna in pevs-
ka društva.

Koncert zbora "Sava" bo zelo
zanimiv, ker točke programa so
izbrane, in bo nudil udeležem
koncem dovolj razvedrila. Sodelova-
la bodo tudi druga pevaka dru-
štva, kakor tudi posamezniki,
kar bo vso prireditev še bolj po-
večalo. Vse "Savine" prireditve
so bile doslej dobro obiskane,
tako upamo, da bodo tudi v bo-
dočo, zakar se vsem zavodnim
rojakom in ljubiteljem petja že
naprej priporočamo. H koncu
naj še omenim, da bo za lažne in
žejne, kakor tudi za plesalce, na
koncertu poleg pevskih zborov, na
svidenje torej v nedeljo dne 3.
maja. — "Sava".

Književne vesti

"Proletarce" je ta teden izdal
majsko in jubilejsko številko.
List bo v prihodnjem januarju
star dvajset let, toda svoj ju-
bilej je proslavil že zdaj, da si
pozneje prihrani stroške. Slav-
nostna številka ima 72 strani na
finem papirju in še posebej pla-
nice. Naslovno stran krasi alego-
rična slika v barvah, ki predstavl-
ja delavca napetih mišic, kateri
kljubuje sovražnim silam.

Vsebinska slavnostna številka
"Proletarce" je sledeča: — Naj
jubilej. Pot od leta 1906 do leta
1925. Ivan Molek: Ven iz solzne
doline! (pesem). Karl Kautsky:
Pomen delavskega tiska. Carl
Sandburg: Morilec (pesem iz an-
gleščine). Ivan Molek: Dvajset
let boja. Anton Slabe: Ostanki
brutalnosti in barbarizma. Ja-
mes Oppenheim: Suženj (pesem
iz angleščine). Jože Zavertnik:
Nevarni socialisti. Eugene V.
Debs: Dve desetletji borbe. An-
gelo Cerkvenik: Excalibur! Prvi
maja leta 1925 in leta 1925! F. Z.:
Slovensko časopisje v Ameriki.
Bertha Hale White: Proletarce
— dvajset let koristnega dela.
Frank Aleah: Jugoslovanska de-
lavška tiskovna družba. Naši
pokojniki. Jugoslovanski sociali-
stični listi. Jugoslovanska delav-
sko časopisje v Združenih drža-
vah. Tone Seliskar: Pesem re-
volucionarjev. Sedanjí upravni
odbor Proletarce. Karlo Kocjan-
čič: Himna marksističnih gren-
dirjev. Frank Zalta: Skoni me-
dvojno in povojno krizo. Proleta-
rec, njegovi uredniki, upravniki,
sotrudniki in agitatorji. Dom J.
S. Z. in Proletarce. Nace Zlem-
berger: Pred dvemi desetletji in
danes. "Jaz se dovolj štrivujem
za stranko!" Frank S. Tauchar:
Pomenek. F. Z.: Slovenski pre-
mogarji v Ameriki in "Proleta-
rec". Anton Garden: Prvomajski
klie ohijskim premodarjem. Dom
pod socializmom. Koza Tele-
ban: Med ameriškimi Slovenci.
Emile Zola: Kovac Spartakova
vstaja. — Slike: fascini pre-
številke Proletarce. Kviku, k
solcu, in v svetlobo! Mestne ulice
ali "slums". Na pogorišču seda-
nje družbe. Razlika med vojno
in navadnim umorom — je ni!
Zatem so portreti sotrudnikov,
ki so v zadnjih dvajsetih letih

vodili "Proletarcevo" delo, ozi-
roma s peresom in drugade po-
magali k obstoju lista. Teh slik
je 16.

Majaka in jubilejska številka
"Proletarce" ima obliko moder-
ne revije; je knjiga sama zase,
ki je bogata na pripovedni in
pesniški vsebini, člankih in in-
formacijah. Zanimiv je zlasti ob-
širen spis o slovenskih časopisih
v Ameriki. To je že lep kos ugo-
dovine našega življenja tostran
oceana. Zato zasluži, da si jo na-
poše čitatelji Prosvete, ki niso
naročniki na Proletarce in jo
uhranijo kot zgodovinski doku-
ment.

VABILO

na banket, katerega priredi dru-
štvo št. 126, Slovenske Svobode-
miselne Podporne Zveze Pitts-
burgh, Pa., v Kranjsko-Sloven-
skem domu na 57 Butler street v
soboto dne 2. maja 1925. Začet-
ek ob 7. uri zvečer. — Vabi se vse
Slovence in Hrvatce, iz mesta
Pittsburgh, in okolice, da se te
lepe zabave polnočnega udele-
že. Za dobro postrežbo bo skrbel
za to pripravljeni ODBOR.

SLOVENKA

stara 23 let, želi vstopiti v pri-
vatno službo k poštni družini,
najraje kje v bližini Pitts-
burgh, Pa., ali New Yorka, N.
Y. — Ker ne znam angleško, bi že-
lela službo pri slovenski ali nem-
ški družini. Vse ponudbe naj se
pošljejo na naslov: "Sluškinja",
c/o. Prosveta, 2657 So. Lawndale
Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

KJE SE NAHAJA

moj prijatelj Anton Klobučar-
Nevenčar. Za sporočati mu i-
mam nekaj zelo važnega in ga
prosim, naj se mi takoj javi, a-
ko bo čital ta oglas. Čenj. rojake
prosim, ako je komu znano nje-
govo bivališče, naj mi sporočijo,
za kar se že vnaprej zahvalju-
jem. Moj naslov je: — PETE
ZELE, Box 366, Ludlow, Colo.
(Adv.)

POZIVI

Podpisana pozivljam Joe Li-
povšek, stanujočega nekje v
Kaliforniji, da mi gogaše, kje in
kdaj da sem jaz, mami ali moja
družina sploh nevarno da ne-
resnično obrekovali, naše spode
in rojake v San Franciscu, Cal.,
za časa našega tamonjega biva-
nja. Kdaj, komu in kje smo mi
rekli, da gremo iz San Franciscu
zato, ker nas obsejje preveč nad-
legujejo? — Da smo mi naše so-
sele in rojake obrekovali, kakaj
niste Vi tega povedali njim že
ko smo mi bili tam? Kar ste Vi
govorili je obrekovanje in v no-
benem oziru ne odgovarja resni-
ci. Zahtevam v tem oziru poja-
snila ali zadostčenja!

Gospod Lipovšek! — Pozabili
ste povedati, da ste Vi tista ose-
ba, ki ste hodili k nam rojake o-
brekovati in kakor ste pri nas
drugo obrekovali, tako ste den
nas drugod. Iz prepričanja vem,
da niste govorili resnice. — To
naj bode tudi rojakom v svari-
lo, ki bodo imeli kaj opraviti s
njim. Za ta oglas sem samo jaz
odgovorna. — Mrs. Marie Bar-
nlik. (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam
znancem in prijateljem širom
Amerike tužno vest, da je nemi-
la smrt pretrgala nit življenja
mojemu ljubemu soprogu

ANTON-U ZOBEC.

Umrl je dne 23. marca 1925,
po 9-dnevni bolezni pljučnici. Bil
je član društva "Triglav" št. 94,
SNPJ., društva "Marije Poma-
gaj" št. 42, JSKJ., in Knights and
Ladies of Security v Colorado
Springs, Colo. Jakreno se zahva-
ljujem vsem prijateljem, kakor
tudi dr. "Marije Pomagaj" št.
42, JSKJ., v Pueblo, Colo., za da-
rovane vence. Zahvaljujem se
tudi društvu "Zvon" SZS., ki so
se udeležili pogreba. Žaljuči
ostali:

Mary Zobec, soproga; Anton,
William in Edward, sinovi;
Bertha, hči.
West End, Colorado Springs,
Colo. — (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam
soročnikom, znancem in prijate-
ljem širom Amerike, žalostno
vest, da je kruta smrt iztrgala
iz naše arede mojo ljubljeno so-
progo, ozi. mater in sestro

FRANCO FERJANČIČ,
rojeno VERCIC.

Umrla je dne 17. aprila 1925,
po tritedenski bolezni. Pogreb
se je vršil po civilnem obredu
dne 21. aprila t. l. Bila je člani-
ca društva "Prvi maj" št. 856,
SNPJ., v Benidu, Ill. Najlepše se
zahvaljujem članom društva ka-
kor tudi prijateljem za vence in
cvetlice ter veliko udeležbo pri
pogrebu. Lepa hvala družini
Mrs. Prelec in Mrs. Spudich v
Sawyerille, za njih trud in po-
moč ob mrtvaškem odru, kakor
tudi za tolažbo ob žalostnih urah.
Iskreno se zahvalim tudi vsem
drugim prijateljem in znancem
za cvetlice in številno udeležbo
njenegega pogreba. Pokojnica je
bila doma iz vasi Leskovic nad
Škofjo Loko na Gorenjskem.
Stara je bila 24 let in 4 meseca.
V Ameriko je prišla pred štirimi
lety. — Draga soproga in mati!
Zapustila si nas za vedno ali
Tvoj spomin bo ostal za vedno
v naših ureh. Žaljuči ostali:
Andrew, soprog; Dorothy, hči;
Geo. in Matt, Vercic, brata;
dve sestrí v Claridge, Pa., in
v stari domovini pa, ote,
mati in dva brata. — (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Pojrtoga arca naznanjam vsem
soročnikom, prijateljem in znancem,
da je moj ljubljni soprog,
ozir. oče

FRANK HRIBAR.

preminul dne 13. aprila 1925, po
kratki in mučni bolezni, zapu-
stivši mene in hčerko. Pokojnik
je bil rojen v vasi Vrb, fara Žu-
zemberk na Dolenjskem. Bil je
član društva "Jolietaka Zaved-
nost" št. 116, SNPJ., in Slov.
Izob. in podporno društvo "Tri-
glav". Hvala članom omenjenih
društev za obisk v bolezni in ob
času smrti, kakor tudi za daro-
vane vence. Hvala odboru dr.
št. 116, SNPJ., za venec in za
spremistvo k zadnjemu potoku.
— Posebna hvala Rev. John Plev-
niku, župniku cerkve sv. Jožefa,
za njegove lepe in tolažljive be-
sele. Hvala vsem soročnikom in
znancem prijateljem, za vdelež-
bo pri pogrebu, kakor tudi uradu
in uslužbenecem Rubberoid dru-
be, za darovane krasne vence in
cvetlice. Hvala družini Mr. in
Mrs. J. Horvat za krasne vence
in cvetlice, kakor tudi za Vaš
trud, ki ste nam priskočili na po-
moč. Hvala njegovi sestri Mrs.
Frances Slapnickar in sinu iz
Strabane, Pa., ki sta darovala
krasni venec in se udeležila po-
greba. Nadalje se zahvaljujem:
družini njegovega brata
Mr. John Hribar in sinu iz Union-
ville, Ohio, za tolažbo in vdelež-
bo pri pogrebu; njegovi sestri-
ni Mrs. Mary Logar, iz Clevelan-
da, Ohio, in njegovemu bratran-
cu Mr. Joseph Hribar iz Jolietu,
Ill., za krasne vence in vdeležbo
pri pogrebu. Hvala tudi Mrs.
Joseph Autec in hčeri Anna, ki
sta nas lepo tolažili in pomagali
v času bolezni in smrti, kakor
tudi se vdeležili pogreba. Iskre-
no se zahvaljujemo še sledečim
družinam: Mr. Joseph in Frank
Koenig iz Chicago, Ill., za krasni
venec in vdeležbo pri pogrebu;
družini Mr. in Mrs. J. Petrovic,
Mr. in Mrs. J. More, Mr. in Mrs.
M. Gregorich, Mr. in Mrs. Joe
Setina, Mr. in Mrs. Frank Seti-
na, Mr. in Mrs. John Setina, Mr.
in Mrs. Mike Setina, Mr. in Mrs.
J. Kapella, Mr. in Mrs. M. Ko-
lenc, in Mr. Antonu Ziganti za
darovane vence in cvetlice. Dra-
gi Frank. Ti nam pa ostaneš v
blagem spominu. Lahka Ti naj
bo zemlja in počiva v miru. —
Žaljuči ostali:

FRANK OGLAR.

6601 Superior Avenue, Cleveland, O.

RAD BI IZVEDEL.

za Antona Sulanj, doma iz vasi
Marinici, obč. Kastav, okraj Vo-
loško, Istria. Nekaj časa je bival
pri svojem stricu Fragnetu Jar-
dnu, doma iz vasi Turki gornji
št. 103, kateri se nahaja v drža-
vi Washington. Cenjene čitate-
lje "Prosvete" prosim, da ga o-
pozore na ta oglas, ako bi pa sam
čital, naj se mi prijavi, ker mu
imam nekaj važnega za sporoča-
ti. Njegov prijatelj: ANTON
TURAK, P. O. Box 432, John-
ston City, Ill. (Adv.)

ISČE SE

Tony Raspor ali Razpor, rojen
13. maja 1900 v vasi Klana, po-
šta Klana Istria, Primorje. Pre-
je stanujoč v Grant Town, W.
Va. Meseca septembra 1924 je
odšel proč iz Grant Towna, ne-
znano kam. Cenjene rojake se
prosi čedko ve za njegov naslov,
naj to nemudoma sporoči gl. taj-
niku S. N. P. J. na 2657 So.
Lawndale Ave., Chicago, Ill.
(Adv.)

— PRI —

JOHNUSTERZINARJU
v Willow Springs, Ill.

Imajo slovenska društva iz Chi-
cago in okolice vse najugodnejše
pogoje za zabavo in piknika. Na
razpolago imamo plešišče; ve-
sistim godbe in drugo. Moja
seja je zadovoljiti z dobro po-
strežbo vse izletnike, sliati pa
društva slovenskih organizacij.
— CENE ZMERNE!

RAD BI IZVEDEL.

kje se nahaja John Račič, član
društva "Widen" št. 497 S. N.
P. J., ki se je nahajal meseca
oktobra, l. l. v High Coal, W. Va.
učena ga radi društvenih zadev.
Ako se mi ne javi do dne 20. ma-
ja in ne poravnava svoj dolg pri
društvu bo suspendiran. Cenje-
ne rojake in člane S. N. P. J.
prosim če kdo ve za njegov na-
slov naj mi istega pošlje, ako pa
on sam čita ta oglas, naj se taj-
niku društva 497 javi, na na-
slov: Frank Knapp, Box 195,
Widen, W. Va.

DA SKUHAŠ DOBRÓ PI-
VO, PIŠI PO NAŠE
PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor
in vse druge potrebščine. Poskusite
in se prepričate, da je doma pri nas
kubani vodno le najbolj in najso-
nejši.

Gročarijam, sladničarjem in v pro-
dajalnih lokalnih doma primeren po-
pust pri večjih naročilih. Pišite po
informaciji na:

FRANK OGLAR.

6601 Superior Avenue, Cleveland, O.

Vsak človek se spozna

po družbi s katero se druží

Zadruga trdno združena v KASPAR
AMERICAN STATE BANKI sestoji iz

tisoč varčnih in zadovoljnih vlagateljev;

mного stotin malih in velikih trgovcev,
dobro znanih tovarnarjev in obrtnih ljudi,
ter ogromne množine tistih, ki delajo za
druge.

Kaspar American
State Bank

s ponosom kaže na družbo v kateri se na-
haja, in ponosna je na tiste, kateri se jo
poslužujejo.

1900 Blue Island Avenue, vogal 19. ulice
CHICAGO - - - ILLINOIS

Pot v našo družbo, je tudi vam odprl.

VSI NA KONCERT SLOVENSKI DEL "SAVA" V NEDELJO, 3. MAJA '25 V DVORANI S. N. P. J.

Cleveland, O. — Najbolj pereče vprašanje, katerega bo morala prihodnja konvencija rešiti, je gotovo bolniški sklad. Popraviti je treba to, kar je zagrešila zadnja konvencija, namreč, ko je prejela razred pet dolarjev dnevne bolniške podpore, ter določila premale prispevke v ta sklad, kot tudi v ostale, razum \$1. Moje priporočilo o tem, da naj ostanejo še nadalje štirje razredi bolniške podpore, in te razrede naj konvencija zopet združi v en sklad in določi primerno visoke prispevke. Kako visoko naj bodo prispevki, pa najlažje določi tajnik bol. oddelka, ki ima sedaj najlepšo priliko sestaviti nekako tabelo vplačil za posameznik razred, da se krijejo izplačila. Jasno mora biti vsakomur, da s sedanjimi vplačili je nemogoče izhajati, vedne naklade pa tudi niso rekla za organizacijo. Kajti noben še tako visok asement ni pri članih tako osovražen, kot ravno izredni asementi ali naklade. Razred \$4 bol. podpore naj ostane še nadalje radejšega, da bo zadnja združitev v resnici imela isti pomen, namreč, da bo lahko član ene organizacije in zavarovan za toliko, kot je primerno. Sedanja razdelitev bolniškega sklada in vedne naklade so več v škodo organizacije kot pa v korist in dobro orožje v rokah nasprotnikov združitve. Da smo glede bolniškega sklada tako daleč, so pa nekatera društva tudi precej vzrok, ker premalo pazijo na svoje bolnike in so ravno tako premalo pazljiva pri sprejemanju novih članov. Da bo treba uvesti precej ostro kontrolo ravno v temu oziru, je dejstvo; toda kako, je zopet drugo vprašanje, s katerim se bo morala tudi konvencija baviti. V tem oziru je nekaj pojasnil še brat vrhovni zdravnik dr. Kern, katerega nasveti naj se vpoštevajo.

Drugo zelo važno vprašanje, ki se pojavlja bolj in bolj, je pa odpomok ostarelim in pohabljenim članom. To vprašanje bo treba tudi rešiti. Zadnja konvencija je v temu oziru že sprejela nekaj zaključkov, ki pa žal za enkrat še ni izvedljiv, namreč ustanovitve zavetlišča. Za našo organizacijo bi bilo še preveliko breme; je močna, toda še prebika za vzdrževanje zavetlišča, v katerem bi potrebnih v resnici dobili to, kar so potrebni. Odpomore se pa lahko na drugi način: Bolniška podpora naj se izplača za prvih 30 dni samo polovico, za nadaljnjih pet mesecev celo, in potem pa dvojno podporo, dokler je član na bolniški podpori. Vsakdo mi mora potrditi, da prvi mesec bolezn ni nobene prave sile v hiši, potem pa vedno večja revščina, čim dalj je kdo bolan, posebno pa pri večji družini. In ako organizacija uvede ta način izplačevanja bolniške podpore, sem prepričan, da bodo prenehale prihajati na društva prošnje za podporo, ali podomače rečeno beračenje. Prispevki v sklad izrednih podpor naj se povišajo za en cent od člana in podpora naj se deli v resnici potrebnim članom, kot so n. pr. že dalj časa bolni člani s velikimi družinami; stavarjem naj se brez vsake "bratske inkvizicije" plačuje asement in ravnotako tudi onim brezposelnim, ki so brez lastne krivde od dela in zaslužek. Tem naj se tudi vsako leto da iz tega sklada primerna vsota za nabavo kurca in obleke, n. pr. po \$100. Pri tem naj pa vedno pridejo vpostev najprvo oženjeni z nedorastlimi otroci. Neoznjeni in oni brez otrok si že na kak način pomagajo. Ni žalostnejšega kot gledati prezebojočo in strdajočo družino. Istotako naj se pomaga iz tega sklada družini smrtno ponesrečenega člana, n. pr., da bi bil ubit pri delu, bodisi v rudnici ali tovarni. Tako družina naj največkrat v najhujši stiski in predno dobi žena pokojnega člana posmrtnino — ako je slučajno napravljena oporoka na njo, si je že opomogla. Nadalje naj se izplača podpora tudi članom prizadetim valed kake naravne neizgode, kot poveljenj, vihar (tornado, ciklon) ali požar. Tudi taki se momentano nahajajo največkrat v hudi stiski. Vseh takih slučajih naj bi imel gl. upravni odbor polno moč de-

liti podporo po svoji previdnosti, in sicer kakor hitro mogoče. Deliti podporo iz tega sklada dijakom, naj se pa popolnoma preneha, kajti prva dolžnost organizacije je pomagati in podpirati valed bolezn ali nezgode prizadetim članom, drugim podporo deliti bi bilo preveliko breme za organizacijo. In drugič, dolžnost organizacije je podpirati člane, ki so v resnici že nekaj storili za organizacijo, ki se bo rijo za izboljšanje delavkega položaja — stavarji — ne pa one, ki pravijo, "da bodo delali za organizacijo in člane" (??). Tretjič, kdo je bolj potreben podpore: Stavar ali brez lastne krivde brezposelni delavec s kopico otrok sredi najhujše zime, ali dijak, ki pohaja šole srednje javno šole, ki je prost šolnine? Dvomim, da bi organizacija imela kake koristi od dijakov, ki jih podpira. Nadalje naj se plačuje iz tega sklada asement za one člane, ki so dosegli starost 65 let. Večina članov v tej starosti se nesposobni za vsako delo, s katerim bi se živeli. Kajti 95 odstotkov članov je vpisanih pri težkih in nevarnih delih, torej s 65. letom starosti so fizično popolnoma izčrpani.

Glede odškodninskega sklada bo treba tudi nekaj ukreniti, da se finančno opomore. Seznam operacij, za katere organizacija plača podporo, naj se preuredi in nekatere operacije črta, nekaterim naj pa zniža vsoto. Glede tega naj se vpoštevajo nasveti brata vrhovnega zdravnika.

Upravni sklad je tudi vedno bolj na suhem. Priporočal bi, da naj se opusti nadaljnje plačevanje zdravniških preiskav novih članov. Saj organizacija za ta vplačila nudi že itak več kot katera druga podpora organizacija. Volitve gl. odbora s splošnim glasovanjem naj konvencija odpravi. Bil je eksperiment, ki se je pa izkazal nepraktičen za našo organizacijo. Gl. odbor naj voli konvencija, in sicer za dobo štirih let. Kajti zadnje volitve so bile največja farsa. Na eni strani je bila agitacija prepovedana, na drugi strani so ji pa bila vrata na široko odprta. Vršla se je tudi precej umazana tajna agitacija. Da bi pa dovolili agitacijo v listu, v slučaju namreč, ako ostanejo volitve gl. odbora s splošnim glasovanjem, bi pa za časa volitev uradno glasilo ne bilo drugega kot en sam osem strani velik oglas za stolčke. Ako bi pa omejili, bi se poslabšali. Sploh je način nepraktičen, in končno ni dosežen on vseh, kot se je pričakovalo. Po sedanjem sistemu volitev se je mogoče kakemu vriniti v gl. odbor, ki bi organizaciji več škodoval, kot pa koristil. Kot "kvalifikacije" lahko navede, kar mu pride ravno na misel; kdo ga bo preizkusil, da je v resnici zmožen tega kar je navedel? Ako bi mu oporekal "kvalifikacije", ali, agitacija je prepovedana! Je lahko popolnoma nepoznan pri članih, storil še ni ničesar za organizacijo, malo pred volitvami lahko priobči par dopisov, ki mu jih spiše kdo drugi, in se lahko pripeti, da je izvoljen, dočim kdo drug, ki ni noben "pisatelj", pač pa je navaden delavec, dober in agilen član, pa propade. Najbolj primerno in koristno za organizacijo je, da konvencija izvoli gl. odbor, in sicer izmed navzočih zborovalcev, ne da bi konvencija samo nominirala, in člani bi potem izvolili s splošnim glasovanjem. Tako bi zopet bila "dvakrat agitacija za stolčke."

Konvencija naj združiteni odbor odpravi. Vzrok temu je, ker se je izkazal v zadnjih letih nepraktičen. Konvencija naj sprejme resolucijo, s katero namreč gl. odboru združiteni odbor. Noben zdr. odbor ne uspe, pa naj mu konvencija poveri še tako oblast glede združitve, ako gl. odbor ni za združitev. Kdor je zasledoval združitev delovanja v zadnjih letih, je lahko o tem prepričan. Jaz sam imam v tem oziru precej dobre izkušnje. Ako pa je gl. odbor za združitev, tedaj pa lažje, hitreje in brez vsake večjih stroškov izvrši vse, ne da bi čakal, da združevalni odbor izvrši. Poleg tega pa tudi združiteni odbor ne more ničesar izvršiti brez pomoči od strani gl. odbora. In ker je pri jednoti večina gl. upravnega odbora stalno nastavljeni v gl. odbor, je sploh združiteni odbor po popolnoma nepotreben, ker

vse to delo lahko izvrši upravni odbor, ne da bi bilo treba zato plačati kake dnevnice. Nekdo je priporočal, da bi organizacija ustanovila svojo banko. Ne vem, kaj je mislil s tem. Banke je jednoti ravnotoliko potreba kot vozu petega kolesa. Sploh ima organizacija za nekaj časa dovolj tega, kar je dosedaj ustanovila. Ni potreba ničesar več ustanovljati, ampak izboljšajmo to, kar imamo. Reorganizirajmo to v smislu časa in razmer, ker organizacija ima vedno več obveznosti. Isto je tudi z neke vrste poljedelsko za drugo, knjigarno itd.

Kolikor se tiče izobraževalnega dela jednote, sta dovolj dva lista, katera imamo. Knjiševna matica je že preveč. Izboljšajmo Prosveto, preuredimo Mladinski list, da bo odgovarjal namenu, iz katerega je prišel izhajati. Mladinski list naj konvencija preuredi v toliko, da bo jednotno glasilo za angleško govoreče člane, oziroma one, ki ne razumejo toliko slovenščine, da bi mogli zasledovati razvoj organizacije; poleg naj bi imel prilogo za člana mladinskega oddelka. Izhajal naj bi mesečno v obliki glasil angleških organizacij. Prinašal naj bi gradivo le v angleškem jeziku, in slovensko besedilo naj se opusti, ker je itak brez pomena. List naj bi prinašal informativne članke o organizaciji sploh, izpiske zapisnika sej gl. odbora, in izpiske iz polletnih računov. Le na ta način bi obdržali našo mladino, ne pa s sedanjim Mladinskim listom in z izdajanjem knjig in brošur. Priporočalo se je že veliko in tako tudi razpravljalo, da bi jednota tiskala in izdajala razne knjige in brošure. Čemu neki? Saj imamo izkušnje s Knjiš. matico. In za koga bi izdajali knjige? Slovencev, ki se zanimajo za slovenske knjige, je vedno manj v Ameriki in že ti rajši posegajo po angleških knjigah; mladina ne čita slovenskih knjig, ker še komaj za silo lomi "angleško-slovenščino". In angleške knjige pa dobi ceneje in boljše, kot bi jih mogla izdajati jednota v svoji lastni režiiji. Ni treba drugega kot v uradnem glasilu priporočati dobre knjige, kje se dobijo in ceno; nadalje priporočati oblikovati javne knjižnice. Dv bi jednota pričela s kakim založništvom knjig, bi pa bilo zopet preveliko finančno breme za člane. — Prosveta naj pa še nadalje izhaja samo v slovenskem jeziku, kot je sedaj; ostane naj za nas "stare" člane. Da bi prinašala gradivo še v drugih jezikih ni priporočljivo iz več razlogov. Prvi je ta, ako se dovoli eni narodnosti, se potem mora ugoditi vsem. Prepričan sem, da je pri hrvaški organizaciji tudi precej Slovencev, in še nikomur ni prišlo na misel, da bi prišel prinašati gradivo v slovenskem jeziku. Ako bi pričela Prosveta prinašati gradivo tudi v hrvaškem jeziku, bi morali takoj najeti še enega urednika, in s tem bi povečali stroške. Saj je že zadnja konvencija sklenila, da ako kdo hoče imeti svoj dopis priobčen v hrvaškem jeziku, se mora priobčiti.

Priporočalo se je tudi dvajsetletno zavarovanje. Ako bi konvencija to sprejela, imeli bi zopet tukaj ene vrste "petdolar-ki razred". Argument, ako se privatnim zavarovalnim družbam izplača, zakaj bi se jednoti ne, ne drži. O gotovo, ako bi imela jednota ona sredstva, one ugodnosti kot jih imajo privatne zavarovalne družbe, in ako bi ustanovila to zavarovanje na oni podlagi, kot privatne zavarovalne družbe, tedaj bi se pa izplačalo, drugače ne. Pomisliti je treba to, da zavarovalne družbe — privatne namreč — ne sprejemajo v te vrste zavarovanje rudarjev; drugič, redni prispevek je veliko večji, kot bi pri naši jednoti lahko bil. Ako pa katera privatna zavarovalna družba sprejema rudarje in sploh delavce, ki so vpisani pri nevarnih delih, tedaj je pa prispevek tako visok, da zavarovane vplača v primeroma zelo kratkem času celo vsoto, za katero se glasi polica. Ako bi konvencija sprejela to zavarovanje, bi morala ustanoviti popolnoma novi razred, in ta razred bi bil v zelo kratkem času v istem finančnem položaju, kot se sedaj nahaja petdolarški razred. Svetoval bi onim, ki se ogrevajo za te vrste zavarovanje, da vzamejo svjč-

no v roke in pričnejo nekoliko računati. Pri tem naj vpoštevajo v prvi vrsti to, pri kako vrste delu je večina članov vpisanih in kolika je povprečna dolgotrajnost življenja naših članov. Na podlagi tega naj kalkulirajo in prepričan sem, da bodo prišli do zaključka, da ta sistem zavarovanja ni priporočljiv za našo organizacijo. Privatnim zavarovalnim družbam je dovoljeno s premoženjem spekulirati, in pri tem napravijo včasih precej milijonov, dočim so za bratske podpirne organizacije v tem oziru precej strogi zakoni. Nadalje, privatne zavarovalne družbe imajo precej široko polje za nove člane, dočim imamo mi vedno manj. In privatne zavarovalne družbe imajo na razpolago milijone za agitacijo, dočim imamo pri naših organizacijah vsake svete čase nekaj nikelnjov v agitacijsko svrhu.

Dobro je organizacijo izboljšavati v duhu časa in zahtev, toda preveč hiteti ni dobro. Ravnotako ni dobro preveč razširiti polja organizacije, ker smo še premajhni in prebiki. Boljše bo za organizacijo, ako počasi in previdno korakamo naprej, mesto da bi delali skoke. Za vzgled naj imamo bolniški sklad. — Toliko za danes; ako mi bo čas pripuščal, se oglašim še. — Frank Somrak, bivši šestletni gl. odbornik S. N. P. J.

Chicago, Ill. — Splošno razpravljanje in zanimanje za pravila S. N. P. J. je postalo glavni problem članstva. Vse to je nam v dokaz, da se nahajamo v jako kritičnem stanju. Posebno so o tem pričeli razmišljati stari člani kakor tudi oni, katerim je duh napredka prva stvar. V te neprimljive smo seveda zagazili po lastni krivdi, kakor tudi po pritisku današnjega sistema. Potepnana je ona močna vez, ki je nas združila. Geslo, "bratje vsi za enega eden za vse," se je razblinilo, akoravno hočemo v tej ideji vztrajati. Prijadrali pa smo v smer trgovaškega stališča. Vprašanje torej nastane, ali se bomo zavedali one svečane obljube, katero smo s toliko ponosnostjo dali ustavni podlagi? In ali bomo še naprej teptali ustavo pravih naše jednote; nezdružili se na ustavo, temveč le kar naprej vztrajali na trgovačnem pripriču? To so najvažnejša vprašanja, katera je članstvo dolžno najresneje premisljevati. Da pa bomo v stanu teji velevažnosti stvarno odločiti, je v prvi vrsti potrebno, da se otresemo onih starih napak, katere so tako koreninjene slovenskemu narodu. Otrseti se moramo zavisti, trme in nevočljivosti. Živ je dokaz, da nas imenovane napake lahko privedejo nekega dne v neprimljive, iz katerih ne bo izhoda.

Torej je prvo in najbolj potrebno otrseti se onih neljubih napak. Z vztrajnostjo in plemenitim duhom brez vsake pohlepčnosti se je treba lotiti dela, da se izognemo nastavljeni propasti ter da združimo vse naše moči in vredimo smer, katera bo vsem pravilna. Pustiti ne smemo niti enega iz naše sredine, temveč moramo razširiti polje in narediti močno ograjo, da bo prebrihim volkovom v pogubo, ako bi se samo želeli približati. Današnji sistem nas tudi sila, da nikakor ne smemo izpregledati trgovaškega stališča. Zato je torej treba velike preudarnosti, da bomo podvzeli pravo pot. Zapomniti si je treba, da napredek in obstoj S. N. P. J. kakor tudi vsake organizacije je odvisen od mladine. Zato je treba dati vzgled pravega bratstva in vse prilike v delokrogu organizacije. Ideja, katera je že bila priporočena v Prosveti, namreč, da bi se vpejil 20-letni odplačilni sklad, je jako priporočljiva. Da ne zaidem, bi v prvi vrsti priporočal, kakor sem že omenil, da današnji sistem tudi zahteva strogo trgovsko stališče. Je torej treba gospodarske prevdarnosti. V tem oziru bi v prvi vrsti priporočal, da člani, katerih namen je razpravljati o pravilih, bi se naj izognili osebnega razpravljanja. Vsak član, kateri ima dobro idejo, jo najprvo predloži svojemu društvu. Zaključki društva pa naj se priobčijo v Prosveti. Taki zaključki bi bili v resnici želje članstva, o katerih bi naj tudi druga društva razpravljala. To bi dalo stvarno gradivo odboru za pravila in bi bili tudi v stanu zahtevati, da bi se take ideje stavile v pravila. Delegete bi bili boljše pripravljene zagovarja-

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota

Izobra. 17. junija 1907.
v dravi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODBOR:
Predsednik Vincent Calkins; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnston, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNÍ ODBOR:
Martin Želaznikar, predsednik, Box 276, Harborton, Ohio; Frances A. Tauchar, 2827 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Krizmanich, 13111 Kensington Ave., West Park, Ohio; Mary Udovich, 2623 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Tercl, Box 23, Strabane, Pa.

BOLNIŠKI ODBOR:
OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrosic, Box 286, Moon Run, Pa.
Joseph Zorko, RFD. 2, Box 114, West Newton, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 104, Gross Kans., za jugozapad.
Frank Klus, Box 399, Chisholm, Minn., za sev. zap.
John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:
Paul Berger, predsednik, 848 Willow St., Chicago, Ill.; Richard J. Zavertnik, R. No. 1, Hinsdale, Ill.; Frank Zaje, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Združiteni odbor:
Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Josko Oven, 3623 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2428 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR: — Korespondenca v glavnim odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:
VSA PIRMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohse se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Vse priobče glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgorel.
Vsi priobči na gl. porotni odesk se naj pošiljajo na naslov: Martin Želaznikar, Box 276, Harborton, Ohio.
Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglas, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ti želje svojega društva in bi ne prešli macka v vreči, kakor se je to že zgodilo. (O tem več pozneje.) Vsa priporočila, katerih hočem tukaj navesti, so bila dana društvu v pretres. In sledeči so zaključki društva s dodatkom in popravkom. Društvo Slovenski dom št. 86, Chicago, Ill., predlaga sledeče:

- 1.) Pravila se naj skrajšajo, pišejo stvarno in razumljivo.
- 2.) Provizorična pravila naj se razpolijejo na vsako društvo po en istia vsaj tri mesece pred konvencijo iz razloga, kakor je že bilo omenjeno, da bo članstvo v stanu videti, da li so njega želje v pravilih, in bo tudi v stanu dati svojim zastopnikom navodila, katera odprejujejo ali zavračajo, taka pravila bodo šele v resnici želje članstva ne pa posameznikov.
- 3.) Spominjali se boste na obširna poročila glavnih odbornikov, v katerih je bilo največ osebne reklame, kar je stalo jednoto na tisoče dolarjev. K členu IV, točka 3, se naj doda, da so prepovedane vse osebne reklame.
- 4.) Člen IV, točka 5. Glavni odborniki imajo dolžnost dajati nasvete in pravico debatirati. Glasovati na konvenciji pa imajo pravico samo delegati. Pramliti je treba, da je okoli 23 glavnih odbornikov, in po sedanjih pravilih tudi toliko glasov. Pripetilo se je, da so se že dostikrat taki glasovi skupno združili, gradiven pa se jim je še pridružil nekaj delegatov in tako je bila dana moč, da so kontrolirali konvencijo. Tudi je rešeno, da je vsak odbornik zastopan na konvenciji po delegatu potom svojega društva, in kot član je že tudi imel priliko podati svoja priporočila in nasvete, kaj sme in kaj ne sme isti delegat podpirati ali obratno. Od 50 do 200 članov ima pravico do enega delegata, torej so opravičeni samo za en glas, a glavni odbornik, kateri pa po vsej pravici ne zastopa drugega kot samega sebe, lahko kljubuje onemu številu članstva. Nagleda na to, koliko delegatov bi se jim pridružil ali ne, če bi se 23 odbornikov zavzelo za kako stvar, je treba premisliti na številu članstva, ki bi zadostovalo, da bi bili v stanu ovreči ali kljubovati. Prišel je čas in je potrebno, da se temu naredi konec. Sicer ne mislimo, da bi se ravno sedaj kaj neljubega pripetilo, a le naša dolžnost, da smo na vse pripravljene, ker nam ni znano, kaj bo prinesla bodočnost. Apeliramo, da članstvo o tem kakor tudi o vsem drugem dobro preudari.
- 5.) Člen V, točka 5. Spremeni naj se toliko, da stalno plačninam glavnim odbornikom jednota plača le polovico dnevnice, katera je bila odobrena delegatom na kon-

veniciji. Izgovori, kateri so že bili doprinešeni, da morajo glavni odborniki delati s podvojenim časom, nimajo smisla. Resnica je, da v takih slučajih se vedno najamejo izvanredne moči. Človek lahko opravlja le eno delo enkrat in tako naj tudi prejme eno plačo. Pod tem zaključkom bodo odborniki še vseeno na boljsem kakor delegati.

6.) Člen IV. Ogromne so vsote, katere nastajajo s inicijativo. Zato bi se naj uvedlo, da eno leto po konvenciji in eno leto pred konvencijo bi se ne smelo iniciativirati.

7.) Tudi se naj stavi v pravila, da noben glavnih odbornikov posamezno ali skupno ne sme nastopiti potnih civilnega sodišča razven na svoje stroške, da bi nasprotoval sklepom konvencije ali referendumu.

8.) Člen VIII, točka 1. Volitve glavnih odbornikov. Glavni odborniki naj se volijo na konvenciji.

9.) Člen XV, točka 2. Uvedle bi se naj posebne izpraševalne pole za novopristopce, katere bi prosile izpolniti lastnoročno, podpisal v pričo tajnika ali predlagatelja. V teh listinah bi moralo biti označeno, kakih članov jednota ne sprejema, in druga umestna vprašanja; to bi bilo velike važnosti in olajšava za jednoto. Bilo bi pa tudi nekoliko manj dela za zdravnika.

10.) Člen XX, točka 1. Ker edino v združitvi je moč, tudi mi apeliramo, da bi upoštevali ta nasvet. Mnogo jih je dalo prav priporočljive nasvete, zato nazaj v združitev, in to eden, dva in tri-dolarški sklad.

11.) Člen XXII. Kakor hitro se je kaj izrednega vrnilo na glavnem uradu, že so morali člani čakati, najsiho na bolniško podporo ali pa na posmrtnino. Apelirali bi, da vsak izgovor nima smisla, ravno toliko kot izgovor člana za poznejše vplačevanje. Zato se naj stavi v pravila, da bolniška podpora kakor tudi posmrtnina se izplača redno.

12.) Če sedaj izgubili tri prste na rokah, ne dobili nič odškodnine, akoravno bi izgubili poglavne prste. Spremenilo naj bi se toliko, da za palec je \$75, kazalec \$50, za druge tri pa za posameznega \$25.

Ker ne vidimo, da bi bilo potrebno vzdrževati združevalni odbor, bi predlagali, da se razpušti.

Zavetlišče. Pri vseh najboljsh namenih je ta ideja postala neizvedljiva, ker znano nam je vsem, da brez denarja ni nič. Istelega pa dostikrat primanjkuje še za redni asement. Ako ste nekateri v stanu take stvari plačevati, pa pretežna večina članov (Dajle na 4. strani.)

S. N. P. J., NJENO DELO IN NJEN RAZVOJ.

Lani dne 24. septembra so pričeli izhajati članki po tem naslovom, ko je bila razprava o jednotlivih pravih zelo šibka. Izhajali so torej ved kot šest mesecev in njih namen je bil obuditi pri članstvu zanimanje za razpravo o pravih, ki je dremala.

Namen je bil seznaniti mlajše člane s cilji in delom S. N. P. J., da oživi razprava in se tako skušajo rešiti stvarno večalimanj važna vprašanja za jednoto. Ako se uspeh teh člankov sodi po številnem odzivu bratov in sester, ki so pričeli razpravljati, tedaj se lahko reče, da je bil uspeh dober. Ako se pa uspeh sodi s stališča, ako so bratje in sestre v svojih razpravah obdelali vsa vprašanja, tedaj uspeh ni bil dovoljen.

Nekaterih vprašanj so se dotaknili le posamezniki in ti še bolj redko, medtem ko je bilo zopet o drugih vprašanjih preveč razprave in še ta je bila pocepljena. To pomeni, da se je za katero vprašanje prijavilo veliko dopisovalcev do sedaj, a njih nasveti niso bili koncentrirani na dva ali tri praktične nasvete, ampak je bilo skoraj v detajlih toliko nasvetov, ki so se ločili drug od drugega, kot je bilo dopisovalcev. Kjer je veliko nasvetov, ki se razlikujejo drug od drugega, je pa težko spoznati pravega. S tem se ne misli povedati, da je nasvet pravi, ako ga veliko dopisnikov podpira. Ampak kritiku je težko pobijati nasvete, ki se mu ne zde dobri, ako jih je veliko in so različni, ker bi njegova kritika postala preobsežna, ako hoče vsak nasvet, s katerim se ne strinja ali ki po njegovi pameti ni koristen za jednoto, s stvarnimi argumenti pobijati toliko časa, da dokaže, da je on v pravem. Z besedo se pri takem argumentiranju veliko več napravi, kot s pisarenjem. Človek več pove v eni uri z živo besedo, kot pa mu je mogoče napisati skoraj ves dan. Iz tega sledi, da bodo nekatera vprašanja ostala nerešena in jih bodo najbrž rešili šele delegati na konvenciji.

Zaradi tega dejstva ni treba zdaj prenehati z razpravami v "Prosveti." Ampak nasprotno naj se izvrši. Razprave naj se nadaljujejo v "Prosveti" in na društvenih sejah. Vsak nasvet naj se protresa od vseh strani, stvarno in logično. Kajti le stvarna razprava, ki ni osebna, ampak je zgrajena na zdravi logični misli, lahko privede do dobre rešitve vsakega vprašanja in nasveta.

Slovenska narodna podpora jednota še ni rešila svojih problemov, dasiravno jih reši precej v času med konvencijami s splošnim glasovanjem in na konvencijah po društvenih zastopnikih, iz enostavnega razloga, ker se vedno pojavljajo novi problemi. Ako je bil rešen težak problem, takoj pride na dnevni red drugo vprašanje, ki se je ravnokar pojavilo in zahteva, da se reši.

V teh člankih je bilo naštetih več takih problemov. Nekateri so bili že rešeni, a so se pojavili znova. Drugi so bili samo napol rešeni, zato se morajo rešiti. Tretji so pa popolnoma novi. Torej gradija za razpravo v "Prosveti" in na društvenih sejah ne manjka. Zato je pa tudi nespametno, ako kdo reče: "Kaj se bom vtikal v razprave, bodo že drugi opravili to delo." Taka misel je napačna in škodljiva za jednoto. Vsak naj se udeleži razprave. Ako se je ne more ali neče udeležiti v listu, naj se spusti v razprave na društveni seji. Po sedanjih pravih so take razprave še zmerom mogoče. Kadar bo jednota zaključila, da se morajo razprave vršiti le na društvenih sejah in da se priobčijo le priporočila društev, bo seveda drugače. Takrat se bodo glavne razprave vršile le na društvenih sejah, v listu bodo pa priobčeni rezultati teh razprav.

Uredništvo preneha v današnji "Prosveti" z razpravo pod gornjim naslovom za nedoločen čas. Več kot šest mesecev razprave zadostuje, zato naj bratje in sestre povedo, v kakšni luči oni vidijo delo in cilje Slovenske narodne podporne jednote.

Uredništvo apelira, da se pri vseh teh razpravah opuste osebni napadi in namigavanja, ker osebni napadi v razpravah o bodočih pravih niso pozivi za složno delo v interesu jednote, zato pa tudi ne morejo v list. Ako je uredništvo razpravljalo lahko skozi več kot šest mesecev brez takih napadov, lahko vsak brat ali sestra nekaj napiše—dva, tri ali več dopisov, v katerih so dobri nasveti k pravilom, ne da bi druge brate ali sestre osebno napadal.

Razprava o pravih S. N. P. J.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

steja ne more. In ako bi kaj takega uvedli 26 sedaj, bi propadlo. Zato proč s takimi neizvedljivimi stvarmi.

Priporočamo tudi, da se odpravijo zdravniški oglašaji iz Prosvete, ker isti so jednoti veliko več v škodo kot v korist.

Zeenkrat naj zadostujejo te naše sugestije, posebno pa priporočamo, da o vseh važnih stvareh razpravljate na sejah in zaključke sporočate v javnost. Razpravljanje posameznikov kot je sedaj, dostikrat privede do osebnosti, kar pa je več v škodo kot v korist.

Z bratskim pozdravom! — Odbor društva št. 86 S. N. P. J.

West Duluth, Minn. — Pri družim se vsem tistim, kateri apelirajo na gl. odbornike, da priobčijo svoje ideje za bodoča pravila v sedanji razpravi v Prosveti. Vidj se iz dopisov nekaterih gl. odbornikov, da imajo dobre argumente, kot bratje Vogrich, Vidrič in Berger. S tem bo članstvo ložje razumelo situacijo in prišlo do zaključkov. Organizirani smo v bratski podporni organizaciji, da se podpiramo drug drugega v slučaju resnične nedeje ali bolezni, ne pa da bi se, ali da bi pripustili gotovemu elementu, da bi članstvo izkoristilo. Sklada za \$4 in \$5 bolniške podpore sta ustvarila simulacijo in učinec če imamo pred nami. Br. Vidrič pravi: Razvidno je, da zdravila pri nekaterih članih, ki so zavarovani za visoko podporo, niso tako učinkovita kot pri bolnikih, ki so zavarovani za en in dva dol. dnevno. V tem stavku je veliko resnice, in delati bomo morali tako, da se ne bodo pripuščali simulanti v našo organizacijo ter da iztrebimo iste, katere imamo sedaj med nami.

Kako bomo to storili? Jaz mislim, da lahko! Dolžnost vsega članstva je, da se poprimo dela in da skrbno nadzoruje bolnike ter da gleda, da sumljivi bolniki kmalu ozdravijo. Kako? Pri vsakem društvu je gotovo večina članov, da so za napredek organizacije in vsi tisti, ki so za napredek, si lahko nalozijo svojo dolžnost, da bodo pazili na sumljive bolnike ter jih, če ne družbenemu, pa glavnemu odboru javili. Seveda, bosti članov je, ki se boje zamere, ali ta strah bomo morali opustiti, če bomo hoteli, da bo organizacija na zdravi podlagi. Lahko se tudi uvide, da ima glavni urad svojega zastopnika pri vsakem krajevnem društvu, katerega dolžnost bi bila, da gleda in obiskuje bolnike, in da dobi za vsakega začasnega simulanta nekaj odškodnine.

V prošnje za novo pristopile člane naj se denie med zdravniškova vprašanja, če ima prosilec gošlo in če zdravnik priporoča X-ray preiskavo, tudi če ima zlato žilo. Dosti članov smo dobili v organizacijo, ki so imeli gošlo, zlato žilo, ali ki so boleli za notranjo bolezen, katere bi se dala opaziti z X-zarki. Ker smo jih sprejeli kot take po nevednosti in ker jim ne moremo dokazati, da so k nam pristopili s temi napakami, jim moramo enostavno plačati podporo. Tako smo krivi sami, da se nahajamo v takem položaju kot smo, kar se tiče višjih bolniških skladov.

Vem, da so tudi med člani zavarovani za visoko podporo dobri člani, in obžalujem, da jih je delitev privedla tako daleč, da jim ne bo mogoče plačevati asessmenta in doklade ter bodo morali prestopiti v nižje razrede. Kakor nedolžna in koristna masa delavstva v človeški družbi trpi zaradi pijavke kapitalizma in njega zavaznikov korupcije in profitarstva, ravno tako večja masa agilnega in organizirani napredka želečega članstva trpi od pijavk simulantov. Kakor se napredek delavstvo bori za strmoglavljenje kapitalizma, korupcije in profitarstva v človeški družbi, ravno tako se mora članstvo v naši organizaciji oprjeti dela, da se iznebi pijavk iz svoje srede, ter ne dovoli še novih vrinitv v naše vrste. To bomo lahko storili, če gledamo, da so novi prosilci strogo zdravniško preiskani in sumljivi bolniki strogo nadzorovani.

Gotovo je tudi, da nekatere industrije škodujejo delavstvu več kot druge; član se jednote, od kar sem v Ameriki, in prvih se-

des let in pol sem delal za je-kirski trust. Med istim časom sem od jednote prejel toliko bol. podpore, kot sem vsega notri plačal; ali zadnjih sedem let pa delam za železnico, kjer je delavstvo organizirano, pa nisem še niti centa bolniške podpore dobil, za kar gre hvala ne bogu, ampak organiziranemu delavstvu. Podpore seveda nisem dobival za notranje bolezni, pač pa za pobjitje pri delu, dokler sem delal za jekdarski trust. S tem jaz ne mislim žaliti naših bratov in sester, kateri so v resnici bolni; to se tiče le tistih, kateri so tako nizki, da se naredijo bolni iz navade, in tistih, ki so prišli v organizacijo vedoč, da imajo bolezen, z namenom izkoristiti jednoto.

Zdi se mi, da zadnje je tudi bil slučaj v dveh obzirih pri našem društvu, ali dokazati ne morem. Pravico pa imam do svojega prepričanja.

Brat Berger piše, da bi se za 30 dni plačala polovična podpora, po 30 dneh pa za eno leto celja podpora, po enem letu bolniški pa dvojna podpora, dokler je član bolan ali dokler ne umrje. Dober argument, če bi bil izpeljivi! S tem argumentom, če ga malo modificiramo, morda lahko pridemo do dobrih zaključkov. Moje mnenje je, da se za prvih 5 dni ne plača nobena podpora, če je pa član bolan 30 dni, se mu plača polovična podpora od prvega dne pravičnega javljenja, in po 30 dneh se plača celja podpora, dokler je član bolan ali umrje. Seveda sem za dvojno podporo po enem letu bolezni, če je izpeljivo. V vsakem slučaju bi bil korak naprej, seveda bi se morale napraviti nekaka lestvica za plaševanje asessmenta v bolniški sklad.

Vsi bolniški skladi naj bodo en sklad in 4 in 5 dol. se naj odpravi kakor hitro je mogoče, tako da bomo imeli le tri. Moje mnenje za odpravo višjih dveh skladov je, da se noben član več ne sprejme v ta dva sklada, listi pa, ki so tam zavarovani, kakor hitro prejmejo toliko bolniške podpore, kolikor so vplačali notri, pa takoj avtomatično postanejo zavarovani samo za tri dolarje bolniške podpore. In v kratkem bomo imeli le tri sklade in tudi krivica se ne bo delala tistim, kateri so prišli v ta dva sklada potom zidustve.

Kakor sem že rekel, razredi naj bodo en sklad, in če pride primanjkljaj, ga pokrijemo vsi sorazmerno, in sicer tisti, ki so zavarovani za \$1, plačajo 25c, za dva dolarja plačajo 50c itd. Sloge in bratstvo bosta zopet med nami.

Če pogledamo udeležitev članstva pri referendumu, moramo priti do zaključka, da se članstvo ne zanima za istega. Zato bi priporočal, da se glavni odbor volf na konvenciji vsaka 4 leta; ravno iz istega vzroka priporočam, da se iniciativni predlogi ne upoštevajo eno leto po in eno leto pred konvencijo, ali dve leti med konvencijama se naj upoštevajo le bolj važna vprašanja.

XV. člen, točka 2 naj se popravi v toliko, da vsak novi prosilec, ki je predlagan, mora priti k isti seji, ko je predlagan, da ga članstvo vidi, potem gre k zdravniku do druge seje. Med tistim časom lahko preiskovalni odbor dobi popolne podatke o stanju prosilca, in vpeljan naj bo šele ko društveni tajnik dobi police iz glavnega urada. Kakor je sedaj, se lahko pripeti, da je prosilec že vpeljan, potem pa odvzeten od glavnega zdravnika, kot se je pripetil slučaj pri našem društvu.

Kar se tiče operacijskih stroškov, naj se plačajo le takrat, če je operacija absolutno potrebna za članovo zdravje in ohranitev življenja. Tozadevna vprašanja naj bodo na prošnji za operacijske stroške. Bil sem operiran na zlati žili, ko se še za to operacijo ni nič plačalo; plačal sem sam in danes ne vem nič o tem, akoravno nisem dobil operacijskih stroškov od jednote.

Pravila naj bodo kar mogoče kratka in jedrnata.

Kar se pa tiče pisave Prosvete v več jezikih, se ne strinjam drugače, kot če se piše še v angleškem jeziku. Bratje Hrvati večalimanj razumejo slovenski jezik. Pač pa naj se priobčujejo njih dopisi v hrvaškem jeziku. Čital sem nekaj dopisov od brata Shragala v hrvaškem jeziku, in se mi je nekaj dopadlo.

H koncu bi še priporočal, da društva, v katerih mestih se obdržava konvencije, ne prireajo nobenih banketov med kon-

vencijo, pač pa če to želijo na praviti, naj napravijo, ko je konvencija zaključena. Navsezadnje pa se klidem vsem glavnim odbornikom, da se vtaknejo v to razpravo v Prosveti, da bomo vsi vedeli, kaj oni znajo.

Te vrstice sem spisal na podlagi paznega čitanja dopisov že imenovanih gl. odbornikov ter vrhovnega zdravnika brata Kerth in tudi brata Viderja. Umestno torej je, da tudi drugi gl. uradniki podajo svoje nasvete, kar mislim, da članstvo izvoli najbolj sposobne može, torej bi logično bili v stapu podati najboljše nasvete.

Z bratskim pozdravom! — John Kobi.

Collinwood, O. — Ker mi čas dopušča, želim tudi jaz izraziti svoje ideje glede bodočih pravil ter nekoliko o sedanjem bolniškem sistemu po zadnji sprejeti inicijativi društva št. 333 S. N. P. J.

Današnja pravila S. N. P. J. so v resnici v nekaterih točkah pomanjkljiva in ne odgovarjajo v vseh ozirih sedanjosti, kajti vsebina pravil je mrtva, kakoršna so bila sprejeta na zadnji konvenciji. Ravno ista so še danes. Človeški razum se razvija in se v času štirih let mnogo predrugači, zato je potrebno, da za bodoča štiri leta zopet kaj novega uvrstimo in odstranimo, kar več ne potrebujemo in nam je škodljivo.

Vedno zasledujem vse razprave v Prosveti od strani društev in posameznih članov. Nekateri so upoštevani vredne, druge zopet ne, vsaj v mojih očeh ne. Mogoče bo tudi moj nasvet ostal komu v očeh, drugemu zopet ne.

Glede bolniških podpor in njih skladov nam je znano, da je ljudstvo nagajeno že od nekdaj, da radi veliko vzamemo za malo plačilo. Stališče, kakoršno je sedaj v skladih bolniških podpor S. N. P. J., je nemogoče in bo voden rava in kava.

Nekateri dopisovalci priporočajo, naj prenehajo 4- in 5-dolarski skladi. Tudi se je nekdo oglašil iz naše naselbine, naj bi prenehali endolarski sklad. Pri vsem tem je prizadeta jednota, s tem je rečeno — članstvo.

Prepričan sem, če člani za en dolar podpore prestopijo v višji razred, da tudi tukaj ne bo dolgo solventnosti brez naklad iz razloga, ker je v tem razredu skoraj največ starih članov, pri katerih se pogosteje pojavijo različne bolezni že rudi izmučenosti. Drugi bi bili prizadeti člani, zavarovani za 4 in 5 dolarjev, ako se jim vzame ta podpora in se jim takorekto valili nižja, posebno onim, ki so po združenju člani samo S. N. P. J.

Moja ideja je, da bi lahko ostali vsi razredi taki kot so pod pogojem, da se 22. člen pravil, točka 4, nekoliko spremeni. Sedaj je vsak član S. N. P. J. upravičen do bolniške podpore iz kateregakoli sklada po preteku treh dni, ko se javi bolnim. Naj bi se uvrstilo, da vsak dober član S. N. P. J. je upravičen do bolniške podpore po sorazmernem času, namreč član za en dolar dnevnne bolniške podpore se je javil bolnim v nedeljo, torej v nedeljo in ponedeljek ni upravičen do podpore, pač pa v torek. Član za \$2 v sredo, član za \$3 v četrtek, član za \$4 v petek in član za \$5 v soboto. Po tem načinu bi ostalo \$20 v petem skladu ob vsakem času prijave bolezni, ostalo bi \$12 v četrtem skladu, in \$3 v tretjem skladu. Upam, da bi se s tem tudi nekoliko omejilo število bolnikov in simulacije.

Sem gotov, da bo ugovor, da bi bili s tem zopet eno stopinjo dalje v enakomernosti. Bratje in sestre, enakopravnost se vije samo okoli ameriškega dolarja. Ako ga obrnete tako ali tako, je po vseh straneh vreden \$1, kakorhitro pa se pričnejo deliti dolarji, pa preneha vsa enakopravnost. To nam dokazujejo novi državni zakoni, pri katerih bi morale biti največ enakopravnosti, pa je ni in je ne bo. — John Groselj, član društva šte. 142 S. N. P. J.

ROJAKOM V CLEVELANDU.

Cleveland, Ohio. — Članstvo društva "Naprej" št. 5 je na svoji zadnji seji dne 5. aprila 1925 sklenilo, da priredi kampanjo za pridobivanje novih članov, ter je v ta namen za dobo treh mesecev, to je maj, junij in julij, opustilo vpisnino in društveno pristopnino, poleg tega pa plača članu od vsakega novega kandi-

ZARKOMET

Dogodkarjem.

Kontest za dogodke se zaključil 31. maja. Vse, kar pride s tem datumom — merodajen je postajal pečat — bo objavljeno v juniju z ostalim gradivom vred, ki ne more priti prej na vrsto. Ko bo vse objavljeno, kar je dobrega, naznanim imena treh kontestantov, ki so poslali najboljše prispevke.

Rrrrrdeča, rrrrrdeča zarota!

V petek je prvi maj, dan rrrrevolucij, ki jih napovedujejo točno na minuto razni kapitalistični listi.

Marsikdo si razpraska prsico na lice, ali se ureže ali zmečkal prst, ko bo imel sitnosti z avtomobilom. Vsakdo, ki opazi kri iz teh ali drugih vzrokov, naj bo prepričan, da je to rdeča zarota!

Solnčarica ne pozna meje.

Dne 23. aprila 1925 je Collinwood videl nove vrste reklamo za farovž. Toplomer je sicer kazal 86 stopinj vročine, ampak to ni motilo naših cerkvenjakov, ki so pogladi otroke na cesto. Dve prismuknjenki sta vodili male fantiče in deklice v najhujši vročini po naselbini. Stariši bi morali vedeti, da solnčarica ne pozna mej katoliške cerkve. Zverinjak se jim je izjalovil, zato pa zdaj izkoristajo deca za reklamo. —Ultravijolični žarki, Collinwood, O.

Godi se v Sofiji.

Kriv je on! vpije Cankov.

Kriv si ti! pravi Jankov.

Kriv je vsa ga Peter Popov.

Kriv je on — Pavel Lopov!

Konjski golaž.

Čenjeni Zarkomet! Sprejmi vest iz države peska in pelinast v premogovniku je smrtno ponesrečil neki "švore". Tedaj so se "pečlarji" učili kuhat konjski golaž! — A. K.

Nekaj se kuha.

Čenjeni K. T. B.! Sporočam ti, da se je tukaj na West Allisu že toliko ogrelo, da je prišla nagresnica na dan. Kdor spi, naj se zbudi, naj ne zamudi ... Peter Slabo, West Allis, Wis.

Amerikanizem.

Vsak deček ima priliko biti prezident Združenih držav. Pazi na svojega sinčka!

Zakaj je črn dnevnik potreben.

Morda pa je kutarski dnevnik zato potreben, da uveri čredo, da v jednoti nihče ne umre v tišem času, ko bo pogrebnik v Rimu. — Radovednež, Southview, Pa.

Nemci bodo še tepeni.

Hindenburg je tepel Nemce med vojno. Ker ima približno polovica nemških volilcev rada batine, je izvolila Hindenburga predsednikom. Prav se jim godi!

Dogodek št. 57.

Ko je bil klerikalni poslanec Pogačnik, poglavar vseh pravovernih hinavcev na Gorenjskem, nekoč v neki gostilni v Podnartu, je bil tam tudi mlad delavec z Jesenice. Nekaj časa je poslušal Pogačnikov pogovor z drugimi, nato ga je vprašal: "Ali boste kaj storili za delavce na Jesenici, da se jim izboljša položaj?" — Pogačnik se je pa odrezal: "Jesenjskim delavcem se še pre-dobro godi". — To je tako poparilo dotičnega delavca, ki je bil dotlej klerikalec, da je odkuril s prvim vlakom na Jesenico. Doma je povedal očetu in drugim domaćim, kaj je rekel gospod Pogačnik, toda domači so mu ukazali, da mora molčati o tem, češ da ni mogoče dobro razumel poslanca. Fant se pa ni več pustil blufati. Vzdrljal je, da je dobro razumel Pogačnika. Radi tega je moral iti iz domače hiše. —Frank Lipar, Miners Mills, Pa.

K. T. B.

data \$1.00 kot nagrado iz društvene blagajne. Društvo šteje sedaj ravno 600 članov, ter hoče to število še pomnožiti. Članstvo društva "Naprej" se pozivlja, da stopi v akcijo in pridobi novih članov. Morebitna potrebna pojasnila dobite vsak čas pri tajniku: L. Medvešek, 917 E. 70 St., ali pa pri drugih društvenih odbornikih.

Bratski pozdravi! — Tajnik.

Oficijelna naznanila
S. N. P. J.

Krajevna društva in posamezne članke S. N. P. J. se s tem obvešča, da je glavni odbor na svoji letni seji, ki se vršila 2., 3., 4. in 5. t. m., sklenil glede primanjkljaja v bolniškem skladu sledeče:

1. Člani, ki so zavarovani za \$3 dnevne bolniške podpore, plačajo \$1 izredne naklade. Ta naklada se prične z mesecem marcem t. l. in ostane do preklica, oz. dokler se nabere dovolj rezerva v tem skladu.

2. Člani, zavarovani za \$4 dnevne bolniške podpore, plačajo še nadalje izredno naklado kakor doslej, to je po \$1 na mesec, in to ostane do preklica.

3. Člani, ki so zavarovani za \$5 dnevne bolniške podpore, plačujejo se za mesec februar in za mesec marec po \$5 izredne naklade na mesec, meseca aprila se pa mora izredna naklada zvišati in sicer na \$25 za mesec april, potem pa vsaki mesec za \$5 več.

Prosimo, da se to vpoštevata in natanko izpolnjuje, da ne bo kakšnega nesporazuma in nepotrebnega dopisovanja.

Vemo, da bo poradi izrednega asessmenta veliko slabe volje, posebno pri tistih, ki so tako drastično prizadeti, toda glavni odbor pri najboljši volji ne more pomagati. Članstvo je s splošnim glasovanjem sprejelo pravila tako, da se vzdržuje vsaki sklad tako, in gl. odbor je primoran vpoštevati voljo večine članstva ali inicijativo, ki je sedaj del naših pravil. Vse pa kaže, da bo v skladih za visoko bolniško podporo vedno večji primanjkljaj, in za člane, ki so visoko zavarovani, ni druge pomoči kakor plačati visoke izredne naklade ali pa takoj prestopiti v nižji bolniški razred.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik.

SLIKE IZ NASELBIN

Gilbert, Minn. — Iz tega mesta je kaj malo dopisov v javnosti, čemur so gotovo krive slabe gospodarske razmere radi pomanjkanja dela. Naselbina je lepa, a napaka je v tem, da noben rudnik v našem mestu ne obratuje. Naselniki iz leta 1908 in 1909 smo videli živahno gibanje rudarjev. V tistem času so hodili na delo. In kaj je danes? Mrtvo vse. Kolesa rudnikov so gotovo še vsa rujavna, tako da bi bila prava muzika, če bi danes pričeli delati. Ali mi bi se radovolji vseeno in privadili bi se vsému, samo ko bi se še enkrat pojavil tisti srečni dan, da bi začeli z delom.

Srečni se moramo šteti vseeno, ker nam ne delajo nobenih zaprek. Po straneh mestih Elcor Mine in Evelethu so se naši rojaki tako v velikem številu razpršili, da res ni čudno, zakaj ni dopisov od tu. Glede dela v Gilbertu je torej na niči, a kar se tiče plač onih, ki delajo zunaj našega mesta, so tudi skromne, in delavec mora še potrošiti veliko za vožnjo, tako da družinski oče težko preživlja družino. Plače so hle doli, cene življenjskih potrebščin pa gori.

Radi zimake sezone se ne morem pritožiti. Zima je bila nekoliko bolj usmiljena z nami. Snega ni bilo dosti in še tisti se je stopil že več kot pred mesecem. Velika noč je bila torej ugodna po vremenu, da si je prišla briti severna sapa.

Z društvu smo še dobro preskrbljeni. Imamo sedem do osem slovenskih društev ter tudi Moevo društvo. Prilike je torej dovolj pristopiti k eni ali drugi organizaciji. Le odlakati ne! Kdor je že član enega društva, ne sme vpiše k drugemu, kar dobro pride v slučaju nesreče, bolezni ali smrti.

Imeli smo pogreb rojaka Johna Stupnika. Na veliko nedeljo se je še zabaval in bil vesel. Naslednjega dne je začutil pol osmih, da ga nekaj zbadati začel. Sedel je na pogreb brisane, da si bo del na dotično stran in tako prebral bolečino. A v tem se je zgrudil mrtov. Nenadoma umrl dobri rojak zapušča sotočje in pet nedoročeni otrok. Bil je šele v 45. letu. Doma je bil iz vasi Zagorica, Dobropole na Dolenjskem. Bil je samo pri društvu št. 20 J. S. K. J. Dne 15. aprila se je vršil lep pogreb

za katerim sta šli dve društvi, možko in žensko društvo dotične jednote. Hvala gre obema društvoma, posebno pa članicam društva sv. Ane, katerih se pozvali nismo, pa so se kar same odzvale. Tako lepo bi morala storiti vsa društva in sprejeli naših članov bi bili sijajni. Imeli bi še večjo privlačno silo za pridobivanje članstva v društva naših jednot.

Za velikončno nedeljo sem bil z obitelji povabljen k Chaš. Keržetu iz Kitzvillu, Minn., na gostijo njegovega rojstnega dne. Pozval sem še prijatelja Louisa Belaja iz Virginije. V mesto smo se pripeljali okoli dveh popoldne, ko je bila pri Keržetu že zbrana družba in tamburaši so že udarjali po strunah. Reči moram, da nam je bila dovoljna zabava pri dobri postrežbi in domačem plesu.

Kitzville ni posebno veliko mesto. Tam žive večinoma sami Slovenci, napredni rojaki. Pred par meseci so si ustanovili tamburaško društvo "Roža", katerega voditelj je Frank Zidarich, člani pa John Russ, miss Frances Russ, Ludvik Bartol, miss Mary Ticher, Andrew Martinich, Chas. Kerže, miss Angeline Russ, Louis Hren, miss Mary Marolt in Anton Pover. Za kratak čas vežbanja so že izvrstno udarjali po strunah, zato jih brez skrbi priporočam, ko bodo Slovenci kje priredili igre ali veselice, da ne pozabijo na kitzvillske tamburaše. Posebno v dotičnem mestu in okolici bi jim morali iti na roko, pomagati jim k uspevanju, kar je gotovo v čast naselbini. Slovenci po cellem Messaba rangi nudimo jim pomoč.

Rojaki, ko se vozite v Hibbing, ustavite se v Kitzvillu in videli boste, da je resnica, kar sem pisal.

Pozdrav čitateljem Prosvete ter kitzvillskim tamburašem društva "Roža", ki jim želim obilo uspeha. — Louis Vessel.

RAZNA NAZNANILA

Ramsey, Ohio. — Naznanjam društvu Slovenske narodne podpore jednote, da je članstvo društva št. 279 na redni seji sklenilo, da ne sprejme nobene prošnje več od bolnikov-prosilcev, ki jih pošiljajo na naše društvo. To vlad tega, ker smo sami potrebni pomoči. Vsekakor so skrajno slabe delavske razmere. — Fr. Guna, namest. tajnik.

Onnallinda, Pa. — Iz urada društva št. 451 S. N. P. J. Naše društvo je sklenilo na redni seji meseca aprila, da se ne bomo nič več odzvali na poslane prošnje od članov, ki bolelojha na dolgotrajnih boleznih. Mi se dobro zavedamo, da so v resnici potrebni, ali kolikor prošnji prihaja vsak mesec, ako bi hoteli vsakemu ustreči, bi ne zadostovalo en dolar na člana vsaki mesec, ker nas je malo število. Po našem mišljenju je na ta način boljše, da si siromaki prihranijo vsaj to, kar izdajo za tiskovine in poštnino. Prosimo, upoštevajte to naznanilo. — Odbor društva št. 451.

Limestone, Mich. — Bratom in sestram društvu št. 387 S. N. P. J. naznanjam, da sem radi preselil preveč oddaljen, da bi mogel opravljati tajniške posle pri društvu. Zato po seji, ki se je vršila dne 19. aprila je članstvo soglasno izvolilo za tajnico sestro Francisko Knava, ki prevzame tajniške posle s prvim majem. Nazalov je Trenary Mail Box A. A. Mich., na katerega ji sedaj pišite v društvenih zadevah. Opozorjam člane, da bilj številno prihajajo k mesečnim sejam ter redno prispevajo mesečnino, da ne bo tajnik vsak večer zaposlen z denarnim opravlom.

Bratki pozdrav! — John Zbacnik, tajnik.

POZIV!

Društvo "Columbine" št. 218, SNPJ., v Denver, Colo., želi izvedeti za Johna Zvon, člana omenjenega društva. V slučaju, da kdor čita ta poziv in ve za njegovo bivališče, se prosi da to naznani tajniku na spodnji naslov. Zadnji njegov naslov je bil iz Crosby, Calif. — JOHN MALOVRH, 3885 Meade St., DENVER, COLO. — (Adv.)

FARMA NA PRODAJ

obsegajoča 74 akrov zemlje, dve sobna hiša in hlev za 8 glav živine in drugo manjše poslopje vse v dobrem stanju. Nadalje se prodaja dve krave, tri konje, par ducatov kokoš in vse drugo, kar se rabi na farmi, ki je oddaljena 5 milj od mesta in pol milje od šole. Cena vsemu skupaj je \$2300.00. Prodajam ker sem sam mace in je preveč dela za enega človeka na farmi. Katerega večji sel se mu nudi lepa prilika, ker jaz vse pustim kar je na farmi. Pridite osebno ali pišite nazaj. JOHN LESKOVETZ, Box 612, RED LODGE, MONT. (Adv.)

PRIPOROČILO!
Priporočam vsem rojakom v Pittsburgh-u in okolici svoje fino izdelane obleke.
S spoštovanjem;
RUDOLF MESNAR, krojač,
4921 Butler St. — Pittsburgh, Pa.
— (Adv.)

POZOR TAJNIKI IN
TAJNICE!
Ker je stoplja dne 15. aprila t. l. nova poštna postava v veljavo, da bo poštnina privatnih dopisnic in razglednic povišana na 2c, zato opozarjamo vse tajnike in tajnice in člane naših krajevnih društev in S. N. P. J., da naj prilpejijo na naše posebne karte za premembo naslovov članov znamko za 2c in ne več za 1c. Karte, ki ne bodo opremljene s predpisano poštnino 2c, naslovljencu sploh ne bodo dostavljene. Ako imate več kot 4 prememb naenkrat, denite dve, ali več teh kart v kuverto in jo odpošljite kot pismo z 2c znamko.

Upravništvo "Prosveta."

NA PRODAJ ALI
v zameno za manjše posestvo, je dvonadstropna, dvakrat po 6 sobna hiša, porci vrejeni za spalnico, dve separatni peči za gorkoto na vodo v hiši. Nahaja se v najlepšem kraju mesta Cicero, Ill., blizu Western Electric tovarne. Za pojasnila ogledite se pri lastniku na: 2126 Cuyler ave. Berwyn, Ill. — (Tel. Berwyn, 2082-R.) (Adv.)

ZENITVENA PONUDBA.
Slovenec, srednje starosti, poštenega značaja bi se rad priženil na farmo, ker mene veselijo žveti na farmi. Katera resno želi poštenega moža, naj se obrne na spodnji naslov.
"Zenin D", c-o Prosveta, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PET AKROV NA PRODAJ!
Južno od železniške postaje Clarendon Hills, Trda cesta vodi do zemljišča! Lega fina in prilika, da se kasneje prodaja s dobičkom, ako se svet parcelira. Eno miljo in četrt od železniške postaje. Dobra zemlja, dobri sosedi!
Dela se lahko v Chicagu, vozina nizka.
Pišite ali se pa osebno zglašite pri lastniku: T. S. Gordon, R. D. 1, Hinsdale, Ill.

KJE JE?
Frank Tushar, član društva "Slovenci in Hrvatje" št. 144, York Run, Pa. Nemudoma naj se priglasi, da bomo vedeli, kaj mi je storiti glede društva za njega, ker br. A. Krizman noče več plačevati asessmenta za njega. Rojake prosim naj ga opozore na ta oglaš, da se javi na moj naslov: Joseph Strle, R. 3 — Box 107 — (Collier Works) Uniontown, Pa. (Adv.)

NAKI & TURPINEN
Gentlemen's Clothing and Furnishings
102 West Lake Street,
Chisholm, Minn.

Naša prodajalna ima veliko zalogo pomladanskih in letnih oblek, najnovejšega kroja za moške in dečke.
Mi imamo veliko izbiri moških in deških srajc, kravat, ovratnikov, spodnjega perila, nogavic, klobukov, kap, itd.

Izdelane obleke so narejene po najnovejši modi. Vse naše poslovanje vam jamčimo, pošteno in zadovoljivo postrežbo.

Cene našega blaga so zmernne. Se priporočamo za poset.

SLOVENSKE MATERE
ki želite povedati vaše znanje in želje čitati koristno knjigo, si lahko naročite Slovensko zdravniško knjigo za ženske. Ta knjiga opisuje slovenski život in delovanje raznih organov, o nosečnosti, porodu in o raznih boleznih, kako zdraviti in veliko drugih stvari. Vsebuje veliko raznih slik. Vsaka Sloveska, morala bi imeti to knjigo. Cena je \$5.25. Naročite takoj. Naslov: Dr. Ant. M. Soukup, 3639 W. 22nd St., vogal Millard, Chicago, Ill. (Adv.)

ZENITVENA PONUDBA.
Slovenec in vdovec brez otrok v starosti 47 let s svojim lepo urejenim domovanjem in precejšnjo vsoto prihrankov, se želi seznaniti s Slovenko, dekletom ali vdovo, v starosti 35 do 45 let brez otrok v svrhu ženitve. Če katero veseli in resno miali naj se priglasi in naj priloži svojo sliko, katero ji vrnem na zahtevo in priložim svojo sliko na zahtevo. Ženske naprednega mišljenja imajo prednost. Vsa pisma je poslati pod naslov: "Resni ženini", c. o. Prosveta, 2657 So. Lawndale ave., Chicago, Ill. (Adv.)

PROLETAREC
je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže pravo sliko socializma.
Naročnina znaša \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta.
Naslov: PROLETAREC, 2639 W. 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.
Pišite po naš cenik knjig!

Izlišo se sledeče nove in jako melodične role za piano z besedilom

Spaval, spaval, Milka moja.
polka \$.75
Pomladanski dihi, Fox Trot 1.00
Hej Slovani, narodna 1.00
Ciganška airta, pesem75
Valček za gospo75
Igra "Kolo"75
Uhoj, uboj, koračnica 1.00
Črnogorec Črnogorski 1.00
Bled, bled 1.00

Kdor zna igrati glasovir na roko, naj si naroči "Glasba in Dom" vsebuje kraane pesmi, pleso, kot na pr.: "Kaj ne bi bila vesela", "Bleški valčki", "Hej Slovani", "Lepa naša domovina" itd. Cena knjigi je samo 75c. Naročilo priložite avto in še se pa poštnino za vsako rolo.

Se priporočam rojakom
VICTOR LISJAK
6630 St. Clair Avenue
CLEVELAND, OHIO.

NOVI NASLOV
Uradne ure so: danj od 11-4 ure popoldne, vikendi nedelje.
Pandeljki, svoda in svoda svoda od 1. do 2.30.

DR. JOS. V. GRAHEK
Physician and Surgeon
305 American State Bank Bldg.
600 Grand St. at Sixth Ave.
PITTSBURGH, PA.

SEMENA
V zalogi imam najboljša poljska, vrtna in cvetlična semena.
Pišite takoj po brezplačni semenski cenik.
Blago pošljim poštnino presto.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.,
NEW YORK, N. Y.

Izdal sem novi cenik
DOMAČIH ZDRAVIL
katere pripravijo nar. Knopi v bolni DOMAČI ZDRAVNIK.
V ceniku je vsaka, razlita navodila, na kako bolnega se rabi. Pišite takoj po brezplačni ceniku, da ga imate v plačilo poštno pri rokah. Cenik bode našli to manja družba barbarskih stvari.

MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Station,
New York, N. Y.

NAZNANILO.
Cenjenim rojakom uljudno naznanjam, da sem s dnem 1. decembra preselil svoje notarsko pisarno na No. 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa., kjer bom sprejemal v izvršilo vsakovrstne notarske posle, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Torej pridite ali pišite v budočo na:

ANTON ZHAŠNIK,
javni notar,
4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.

NAPREDEK
"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebščine po čimerni ceni.

ANTON ZORNIK
Hermine, Pa.

VABILO
K MAJNIŠKI PROSLAVI
katero priredi
DRUŠTVO "NADA" ŠT. 102, S. N. P. J.,
V SOBOTO, DNE 2. MAJA 1925,
v dvorani SNPJ., na 2657 So. Lawndale Ave.
Pričetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 35c
Vabl se vse napredno delavstvo, da se te veselice udeleži.
Za najboljšo postrežbo bo skrbel ODBOR.

VABILO K IGRI!
DRAMSKI ODSEK
LIBRARYSKEGA SLOVENSKEGA DOMA
vprizori
V SOBOTO, DNE 16. MAJA 1925,
v Slovenskem domu v Pittsburgh, Pa.,
veselo igro
"UMETNOST IN NARAVA"
Pričetek igre ob 7:30 zvečer.

Uljudno vabimo rojake v Pittsburgh-u in okolici, da nas posetijo v velikem številu. Po igri, kolikor bode čas dopuščal, bodejo plesateljini imeli priliko se tudi malo zavrteti do polnoči.
OSEBE:
Artemizija, grofinja Lillenfeldska Katie Kralj
Aurora, njena hči Rosie Homee
Baron Bergen Chas. Razboršek
Grof Born, husa, ski kapitan Joseph Vidic
Agememnon Natančič, grajski oasrbnik Frank Zupandic
Poliksena, njegova hči Angela Oceppek
Ajant, strežaj Martin Osterman
Hektor, sluga Peter Yeram
Achil, kobiljač Anton Škraba
Moric Bezgrovec, husar pri grofovem eskadronu Dominik Dekleva
Ebert, vojak na dopustu John Guzel
Friderik Joseph Barbič ml.
Gustika Bertha Intihar ml.
Režiser: Anton Kralj.

VABILO NA PLES IN VESELICO
katero priredi
DRUŠTVO "TRIGLAV" ŠT. 48, S. N. P. J.
V BARBERTONU, OHIO
V SOBOTO, DNE 9. MAJA 1925,
v dvorani društva "Domovina" na Mulberry street.
Začetek ob 7. zvečer.
Vstopnina za moške 50c, dama so vstopnine proste.
Vabimo vse občinstvo iz Barbertona, Kenmore, Akrona in Rittman-a, O., da nas omenjenega večera polnoštevno obiščejo, za kar se jim še v naprej zahvaljujemo. Vsele poskočnice za plesateljine bo oskrbel br. Vincenc Zure, iz Akrona, O., in tisti, ki radi poslušajo petje bodo tudi zadovoljni, ker Mr. John Bolka se dosti trudi, da nauči svojo armado. Vsa druga potrebna preskrbi za to laovoljni ODBOR.
Na svidenje 9. maja, ob 7. zvečer.

VABILO NA VELIKO ZABAVO
katero priredi
Dr. "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. in "Slovenska Godba"
v Sygan, Pa.
DNE 30. MAJA NA SPOMINSKI DAN
(Decoration Day)
SPORED:
1. Od 8 do 9 ure zjutraj sprejemanje društev pri dvorani dr. Bratstva št. 6.
2. Povelja s godbo na Jelo v Bridgeville, Pa. in potem na narodno pokopališče, kjer počivajo naši člani in članice S. N. P. J.
3. Skupno nazaj na Sygan in odmor do druge ure popoldne.
4. Ob 2. uri popoldne začetek govorov za korist organizacije S. N. P. J. in za korist socialistične stranke.
Potem sledi ples in domača zabava do polnoči.
Igrala bode izvrstna "Slovenska godba" na pihala iz Sygana.
Vstopnina za moške \$1.00, ženske so vstopnine proste.

Uljudno vabimo vse člane in članice, ter sploh vse občinstvo, kakor tudi društva in klube, da se udeležijo korporativno te prireditve. Dr. št. 6 in Slovenska godba ne bodo pozabila na društva katere nas bodo posetila na dotični dan, ampak enakom slušajo homo pripravljene vrtni. Toraj vsi na Sygan na omenjeni dan. Za dobro postrežbo in za ravnovredno zabavo bo skrbel ODBOR!

VABILO NA
PLESNO VESELICO
katero priredi
DRUŠTVO "SLOVENSKA POSTAJA" ŠT. 102 I
Modern Woodmen of America v Chicago, Illinois,
V SOBOTO, DNE 9. MAJA, 1925,
v dvorani S. N. P. J., 2657 So. Lawndale ave.
Pričetek veselice točno ob 7:30 zvečer.
Vstopnina po 50c za osebo.

Uljudno vabimo rojake in rojakinjs mesta Chicago in okolice, da se polnoštevno udeležijo te naše zabave. Za suha grla in lačne želodce bo točno oskrbljeno. Igral bo Zajček orchester.
Na svidenje pri veselici klče— ODBOR!

IMENIK

nih društev S. N. P. J.

nih društev S. N. P. J.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:
Kadar naročite zastave, regatije in drugo, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljšo blago za najnižje cene. Našiti in vnovi ZASTONJ.

ZASTAVE

Regatije in vse društvene potrebščine. Garantiramo dela in blaga. Izdeluje po zmernih cenah vsi rejaki

VICTOR NAVINŠEK, 381 GREEVE STREET
CONEMAUGH, PA.

Največja zaloga lubasovih harmonik!

in edina agentura za vse Ameriko, za najboljšo vrsto starokrajske kose, motike in drugo orodje. Z naročilom nam pošljite denar ali pošto nakasnico. Poštnina plačamo mi, cene so:

Kase **MOLDOVKE** najmočnejše jamčene, 28—23—30—33 palcev dolge, so po \$2.50, šest kos skupaj po \$2.00 vsaka.

Kase, ožje **POLERÁNKE** 30—32 palcev dolge, po \$1.50, 6 kos skupaj po \$1.00.

Količja močno in trpečna, izdelana doma na Kranjskem, po \$2.00, ta lažja po \$1.50.

Klepalno orodje, po \$1.00, malo lažje po \$1.50.

Bresalni kamni "Bergamo," po 75c, manjši po 50c.
Osebniki leseni, po 50c.
Serpi, veliki za klepati, po \$1.00.
Motika "Struška" ročno kovane pri Dobrem polju, letos kaljene nalašč za ameriško zemljo, po \$1.50.
Rasposiljamo starokrajske ilirane literne steklenice, ½ litra 90c, 1 liter \$1.25, 2 litra Stefan \$1.75.

Naslov zapišite samo:

STEPHEN STONICH, CHISHOLM, MINN.

Rasposiljamo tudi v vas kraje dobro zapakirane bakrene kotle s kapo in cev.

DELAJTE IN LASTUJTE SVOJE HIŠE!

Sedaj ljudje delajo vedno lepše in boljše hiše, veliko lepše kot pred leti nazaj, vsled tega vsekdo potrebuje tudi več denarja.

Slovencem v Chisholm in okolici namenjaj, da bomo od sedaj naprej trgovali s Lesom in sploh vsem materialom ki je potreben pri zidanju posoplj. Mi postavljamo tudi "Furnace" gorkote in vodo-vodne naprave "Plumbing."

Mi vam pomagamo, ako nimate dovolj denarja, s tem, da nam odplačujete na lahka mesečna odplačila. Vsakteri, ki bi gradil kakorinkoli posoplje, naj se obrne na nas.

STEPHEN STONICH, CHISHOLM, MINN.

Trgovina železnine, pohištva in material za posoplja.

POGOREBNIK
JOHN A. BUDILOVSKY,
2611 So. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Pol bloka severno od S. N. P. J. urada.
Ne priporoča rejakom za vsek slučaj. Telefon Lawndale 8090.

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARJA
1334 West 18th Street Chicago, Ill.

Izdelujejo notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo pranje za dobavo svojcev in starega kraja, Kupna pogodbe. Posojajmo in vnujemo posojila na prve knjižbe (Mortgage). Predajamo hiše, lote in farne. Cene nizke, delo točno in pravilno.
Informacije zastonj.

AKO STE BÖLNI, PRIDITE K NAM!

Naša 30-letna skušnaja zdraviljenja raznih bolezni vam jamči.

Mi zdravimo kronične moške bolezni, kri, kožo, želodčne nerednosti i t. d. Seruma, Radium, Vaccines, Elektriko uporabljamo ako potrebno. Ako se zanimate zase breizjame, kdo vas je zdravil prej in koliko časa ste že bolni, oglasite se pri nas za prosto preiskavo. Bližnjih naselbin-bolniki pridejo k nam in se še isti dan vrnejo domov. Mi ne zdravimo nikogar pisмено potom pošte. Prosta preiskava. Mi govorimo slovensko.

DR. ANDERSON, SPECIALIST
200 Sixth Ave., 2nd floor.
COR. LIBERTY AVE. PITTSBURGH, PA.
Uradne ure od 9 do 9 dneвно, in od 10 do 2 ob nedeljah.